Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Základní sociodemografický popis území SO ORP Kralovice

Zpracovatel:

Centrum pro komunitní práci západní Čechy

Americká 29, 301 38 Plzeň

Plzeň 2021

Obsah

1. ÚVOD ... 3
2. CÍLE SOCIODEMOGRAFICKÉHO POPISU ... 3
3. SBĚR A ZPRACOVÁNÍ DAT ... 3
4. CHARAKTERISTIKA SO ORP KRALOVICE ... 3
5. OBYVATELSTVO ... 9
6. BYDLENÍ ... 16
7. NEZAMĚSTNANOST ... 20
8. ZADLUŽENOST ... 26
9. VZDĚLÁVÁNÍ ... 27
10. SOCIÁLNÍ OBLAST ... 34
10.1. SENIOŘI A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM ... 35
10.2. DĚTI, MLÁDEŽ, RODINY S DĚTMI ... 42
10.3. OSTATNÍ OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM ... 44
10.4. OHROŽENÍ CHUDOBOU ... 48
10.5. ROZSAH SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ A SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY ... 49
11. PŘÍLOHY ... 51
12. SEZNAM ZKRATEK ... 59
13. POUŽITÉ ZDROJE ... 60

1. Úvod

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu „Realizace komunitního plánování sociálních služeb na Kralovicku“ (dále jen projekt), který je realizován v letech 2020 až 2022 na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Kralovice (dále SO ORP Kralovice) a zaměřuje se na popis aktuální sociodemografické situace ve sledovaném území.

Dokument je vytvořen v rámci úvodní analyticko-popisné fáze procesu komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) a je tvořen především statistickými údaji o daném území, jeho obyvatelstvu a vybraných společenských jevech. Dokument je součástí souboru dalších analýz (popis poskytovaných sociálních služeb a popis zdrojů systému sociálních služeb), které dohromady tvoří celek a představují podkladový materiál pro další proces KPSS.

2. Cíle sociodemografického popisu

Cílem dokumentu je přehledně zpracovat demografické údaje o správním území ORP Kralovice. Dokument je tvořen relevantními daty, která mají vypovídající charakter o aktuální sociálně-demografické situaci a vývoji sociálních jevů na vybraném území. Dokument zároveň mapuje vybrané charakteristiky související se sociálními službami na Kralovicku a je uspořádán tak, aby přehledně a věcně informoval o stávající situaci zkoumaného správního obvodu obce s rozšířenou působností a mohl být tak využit jako podklad pro další proces KPSS.

3. Sběr a zpracování dat

Informace uvedené v základním sociodemografickém popisu území jsou získané sběrem, tříděním a vyhodnocováním primárních a sekundárních dat. Zdrojem informací pro tento dokument jsou z větší části data sekundární, která jsou získaná od různých institucí zpracovávajících či shromažďujících dané údaje. Mezi hlavní zdroje dat využitých v tomto dokumentu patří Český statistický úřad, Městský úřad Kralovice, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Úřad práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Statistická ročenka Plzeňského kraje 2019, Analýza dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb v Plzeňském kraji 2018, Exekutorská komora ČR a další. Sběr sekundárních dat byl prováděn od dubna do září 2020, a to především z elektronických zdrojů (internetové portály výše zmíněných institucí, publikace apod.), případně byla data písemně vyžádána od některých výše zmíněných institucí. Vybraná data jsou prezentována pomocí popisných statistik ve formě tabulek, grafů či obrázků. Kompletní seznam zdrojů je uveden na konci dokumentu.

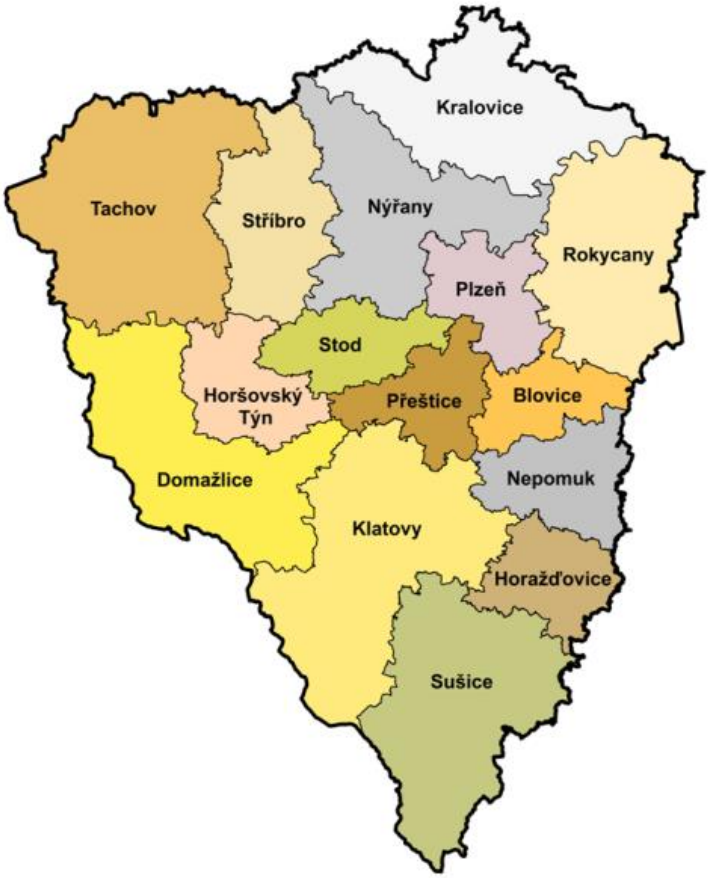
Dalším zdrojem informací jsou data primární. Jedná se zejména o dotazníkové šetření mezi obcemi, které bylo doplněno o polo-strukturované rozhovory se zástupci obcí. Dotazníky byly rozeslány v elektronické podobě v průběhu května 2020. Z dotazníků zaslaných zástupcům všech 44 obcí na území SO ORP Kralovice se jich vrátilo ke zpracování 41, a to buď přímo od zástupců obcí, nebo byly vyplněny až při rozhovoru. Rozhovory proběhly v průběhu měsíců květen 2020 až srpen 2020 se zástupci 37 obcí.

4. Charakteristika SO ORP Kralovice

Správní obvod Kralovice leží severně od Plzně na severovýchodním okraji Plzeňského kraje. Má společnou hranici s dalšími třemi kraji – na severozápadě s Karlovarským krajem, na severu

s Ústeckým a na severovýchodě se Středočeským krajem. Jižní část správního obvodu sousedí se dvěma správními obvody Plzeňského kraje, a to s SO ORP Nýřany a SO ORP Rokycany (obrázek 1).

Obrázek 1. Správní obvody ORP v Plzeňském kraji

Zdroj: Český statistický úřad

Správní obvod obce s rozšířenou působností Kralovice zahrnuje 44 obcí, z nichž 5 (Kaznějov, Kožlany, Kralovice, Manětín a Plasy) má statut města a 3 (Kralovice, Plasy a Manětín) jsou zároveň obcemi s pověřeným obecním úřadem. V regionu se ke dni 31.12.2019 nachází pouze 6 obcí, které mají více než 1 000 obyvatel, naopak 30 obcí, což je necelých 70 % z celkových 44, má méně než 500 obyvatel, z toho v 11 obcích žije méně než 100 obyvatel. Celkový počet obyvatel k 31.12.2019 byl 22 367.

Výměra území představuje 65 925 ha, tj. 8,6 % z rozlohy celého kraje. Podle rozlohy je pátým největším správním obvodem Plzeňského kraje. Největší rozlohu v SO ORP má město Manětín (8 464,5 ha), nejmenší pak obec Dolní Bělá (214,7 ha). Správní členění obcí v SO ORP Kralovice je zobrazeno na obrázku 2.

Obrázek 2. Správní členění SO ORP Kralovice k 1. 1. 2016

Zdroj: Český statistický úřad

Jmenovitý výpis všech obcí v SO ORP Kralovice včetně jejich místních částí je uveden v tabulce 1. Podrobná rozloha obcí včetně hustoty zalidnění je uvedena v příloze 1.

Tabulka 1. Obce řešeného území a jejich sídelní jednotky

Název obce	Počet částí	Části obce
Bezvěrov	11	Bezvěrov; Buč; Dolní Jamné; Chudeč; Krašov; Nová Víska; Potok; Služetín; Světec; Vlkošov; Žernovník
Bílov	1	Bílov
Bohy	2	Bohy; Rakolusky
Brodeslavy	1	Brodeslavy
Černíkovice	1	Černíkovice
Dobříč	2	Čivice; Dobříč
Dolní Bělá	1	Dolní Bělá
Dolní Hradiště	1	Dolní Hradiště
Dražeň	1	Dražeň
Hlince	1	Hlince
Holovousy	1	Holovousy
Horní Bělá	3	Horní Bělá; Hubenov; Tlucná
Hvozd	2	Hodoviz; Hvozd
Chříč	2	Chříč; Lhota
Jarov	1	Jarov
Kaznějov	1	Kaznějov
Kočín	1	Kočín
Kopidlo	1	Kopidlo
Koryta	1	Koryta
Kozojedy	5	Borek; Břízsko; Kozojedy; Lednice; Robčice
Kožlany	5	Buček; Dřevec; Hedčany; Hodyně; Kožlany
Kralovice	6	Bukovina; Hradecko; Kralovice; Mariánský Týnec; Řemešín; Trojany
Líté	2	Líté; Spankov

Loza	1	Loza
Manětín	15	Brdlo; Česká Doubravice; Hrádek; Kotaneč; Lipí; Luková; Manětín; Mezí; Rabštejn nad Střelou; Radějov; Stvolny; Újezd; Vladměřice; Vysočany; Zhořec
Mladotice	4	Černá Hať; Chrášťovice; Mladotice; Strážiště
Mrtník	1	Mrtník
Nečtiny	12	Březín; Čestětín; Doubravice; Hrad Nečtiny; Jedvaniny; Kamenná Hora; Leopoldov; Lešovice; Nečtiny; Nové Městečko; Plachtín; Račín
Obora	1	Obora
Pastuchovice	1	Pastuchovice
Pláně	4	Korýtka; Ondřejov; Pláně; Vrážné
Plasy	6	Babina; Horní Hradiště; Lomnička; Nebřeziny; Plasy; Žebnice
Potvorov	1	Potvorov
Rybnice	1	Rybnice
Sedlec	1	Sedlec
Slatina	1	Slatina
Studená	1	Studená
Štichovice	2	Křečov; Štichovice
Tis u Blatna	3	Balková; Kračín; Tis u Blatna
Velečín	2	Ostrovec; Velečín
Všehrdy	1	Všehrdy
Výrov	2	Hadačka; Výrov
Vysoká Libyně	1	Vysoká Libyně
Žihle	6	Hluboká; Kalec; Nový Dvůr; Odlezly; Přehořov; Žihle

Zdroj: Územně identifikační registr

Pro celé území SO ORP Kralovice je typická mírně zvlněná krajina, která je dlouhodobě lesnicky i zemědělsky využívaná, bez velkých obytných a průmyslových aglomerací. Nejvýznamnějším tokem na území SO ORP Kralovice je řeka Berounka, i když její tok zasahuje do území pouze okrajově a tvoří vlastně jihovýchodní hranici území SO ORP. Dalším významným tokem je řeka Střela, která protíná území ze severozápadu k jihovýchodu. Blíže je geografická struktura zobrazena na obrázku 3. Na území SO ORP Kralovice jsou rozsáhlá území chráněné krajiny a přírody vymezená podle příslušných předpisů Evropské unie a České republiky, např. území NATURA 2000 „Kaňon řeky Střely“, území NATURA 2000 – evropsky významná lokalita jako např. „Berounka“ či „Manětín-kostel“. Na území se nachází také několik přírodních parků a vyskytují se zde národní přírodní památky, jako např. „Odlezské jezero“, dále několik přírodních památek a přírodních rezervací. Do území obce Chříč zasahuje chráněná krajinná oblast „Křivoklátsko“. [1]

Zemědělství a lesnictví je naprosto převažující hospodářské odvětví na celém území SO ORP Kralovice (z celkové výměry tvoří zemědělská půda 47,1 % a lesní pozemky 45,1 %).[2]

Hlavní dopravní osou území je silnice I. třídy I/27 Plzeň-Most, která je zároveň i hlavní rozvojovou osou území. Další silnice I. třídy I/20 Plzeň-Karlovy Vary zasahuje do území pouze okrajově, a tudíž je pro území méně významná, ale dobře plní úlohu zajištění kvalitní dopravní obslužnosti Bezvěrovska. Dopravní obslužnost většiny obcí v území je zajištěna po silnicích II. a III. třídy, jejichž nevýhodou je mnohdy špatná kvalita i velké přetížení v některých oblastech. Centrální částí území prochází železnice Plzeň-Most, částečně do území také zasahuje železniční trať Rakovník-Mladotice, ze které je v současné době funkční pouze úsek Rakovník-Kralovice. V území je situováno veřejné vnitrostátní letiště u obce Plasy.[3]

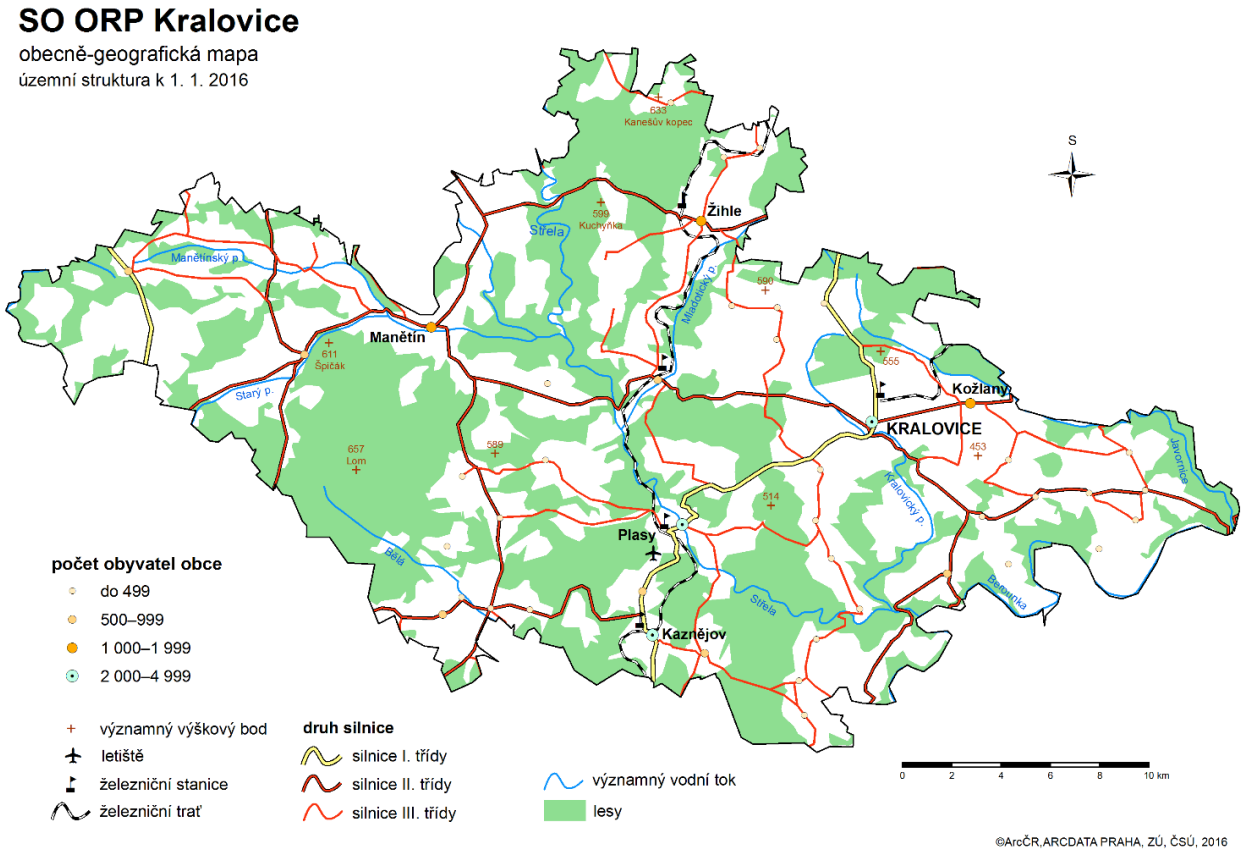
[1] Územně analytické podklady ORP Kralovice, Úplná aktualizace (11/2016), dostupné: http://geoportal.plzensky-kraj.cz
[2] Územně analytické podklady ORP Kralovice, Úplná aktualizace (11/2016), dostupné: http://geoportal.plzensky-kraj.cz
[3] Územně analytické podklady ORP Kralovice, Úplná aktualizace (11/2016), dostupné: http://geoportal.plzensky-kraj.cz

Území SO ORP Kralovice je celé poměrně problematické a jako celek vykazuje mnohé znaky periferní oblasti. Je to především absence velkého přirozeného centra území, které by bylo dobře dosažitelné ze všech obcí v oblasti, a kde by byly ve větší míře koncentrovány služby, zařízení občanské vybavenosti, zdroje pracovních příležitostí apod. V území mnoha ORP tuto funkci plní bývalá okresní města. Území SO ORP Kralovice jako součást okresu Plzeň-sever dnes nemá na město Plzeň přímou návaznost a krajské město Plzeň je dobře časově dosažitelné pouze z několika málo obcí ležících na jižní hranici území. Největší sídla v území SO ORP Kralovice mají pouze kolem cca 3 000 obyvatel a funkci centra plní pouze v omezeném měřítku. V rámci SO ORP Kralovice se nenachází žádná významnější průmyslová ani obchodní zóna, celkově lze toto území charakterizovat jako převážně zemědělské. Přesto, že je zde příznivé životní prostředí a území je hojně využíváno pro individuální i hromadnou rekreaci, nenachází se zde žádné významné rekreační centrum (např. větší vodní nádrž nebo lázeňské místo), které by přilákalo větší množství turistů a bylo přínosem pro obyvatele území. Mírný rozvoj lze v poslední době pozorovat pouze u větších sídel a u obcí, které jsou nejblíže Plzni. Je to situace, která vyplývá z polohy a celkového charakteru území a nástroji územního plánování je těžko řešitelná.[4]

Sociodemografické podmínky SO ORP Kralovice jsou velmi nevyvážené a jsou ovlivněny tím, že zde neexistuje přirozené velké centrum území. V minulosti byly veškeré úřady, služby, zdravotní péče, střední školství apod. situovány převážně v krajském městě Plzni bez těsnějších vazeb na území. Z některých obcí území je Plzeň vzdálená více než 50 km a její dopravní dosažitelnost je poměrně komplikovaná. Během posledních dvaceti let se řada institucí přiblížila do území a sídlí převážně ve třech centrálních obcích, kterými jsou Kralovice, Plasy a Manětín. Přesto je problémem v území stále velmi vysoká nutnost denního dojíždění za prací a do škol, a to i na poměrně velké vzdálenosti. Sociodemografický rozvoj jednotlivých obcí je zásadně ovlivněn jejich polohou vzhledem k rozvojové ose OR1, vymezené v Zásadách územního rozvoje Plzeňského kraje a jejich vzdáleností, a tím i dopravní dosažitelností od krajského města Plzně. V řadě menších a okrajových obcí nastává problém s odlivem mladých lidí, zvyšujícím se průměrným věkem obyvatel a postupným vylidňováním obcí. [5]

[4] Územně analytické podklady ORP Kralovice, Úplná aktualizace (11/2016), dostupné: http://geoportal.plzensky-kraj.cz
[5] Územně analytické podklady ORP Kralovice, Úplná aktualizace (11/2016), dostupné: http://geoportal.plzensky-kraj.cz

Obrázek 3. Obecně-geografická mapa SO ORP Kralovice

Zdroj: Český statistický úřad

Ve správním obvodu ORP Kralovice působí několik zájmových sdružení právnických osob, které se zaměřují na rozvoj regionu, jednotlivých obcí a spolupráci mezi nimi.

- **Mikroregion Dolní Střela**, který vznikl v roce 1999 a sdružuje 25 obcí a 38 částí obcí s více než deseti tisíci obyvateli. 17 z členských obcí náleží do SO ORP Kralovice. Obce se sdružily za účelem propagace celého regionu a zlepšení nabídky turistických služeb.
- **Mikroregion Kralovicko** s 21 členskými obcemi z SO ORP Kralovice, jehož činností je ochrana životního prostřední, ochrana drobných památek a venkovské architektury, koordinace významných investičních akcí, koordinace územního plánování v regionálním měřítku a také propagace území.
- **MAS Světovina,** která sdružuje 29 partnerů z řad mikroregionů, obcí, neziskových organizací, zemědělských i nezemědělských podnikatelských subjektů. MAS byla založena v roce 2006 a působí na území 2 okresů (Plzeň-sever a Rokycany). Jejím základním cílem je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech.
- **Manětínsko-nečtinský region**, mezi jehož cíle patří stabilizace počtu obyvatel a rozvoj cestovního ruchu založeném na místních přírodních a kulturních předpokladech daného území. Region je tvořen 3 obcemi a byl založen v roce 2003.
- **„Bělská“ skupina** je dobrovolný svazek obcí založený za účelem zmnožení sil a prostředků při prosazování záměrů rozvoje obcí, odvádění a čistění odpadních vod a výstavby pozemních a inženýrských sítí. Spolek sdružuje 7 obcí.
- **Svazek obcí Krašov** sdružující 4 obce, z nichž jen jedna náleží do SO ORP Kralovice. Svazek byl založen v roce 2012 a jeho hlavní činností jsou především projekty na obnovu venkova.

- **Dobrovolný svazek obcí Silnice I/27**, který byl založen v roce 2006 obcemi ležícími na trase a v okolí silnice I/27. Cílem svazku je koordinovanou spoluprací členů zajistit v co nejkratší možné době realizaci všech přípravných jednání, procesů a prací nutných pro zahájení plánované rekonstrukce silnice a následnou realizaci všech dílčích staveb. Ta přispěje mimo jiné k podstatnému zrychlení silničního spojení regionu s Plzní a umožní snadnější a bezpečnější cestování za prací do průmyslových zón z těch míst v regionu, kde je vysoká nezaměstnanost.

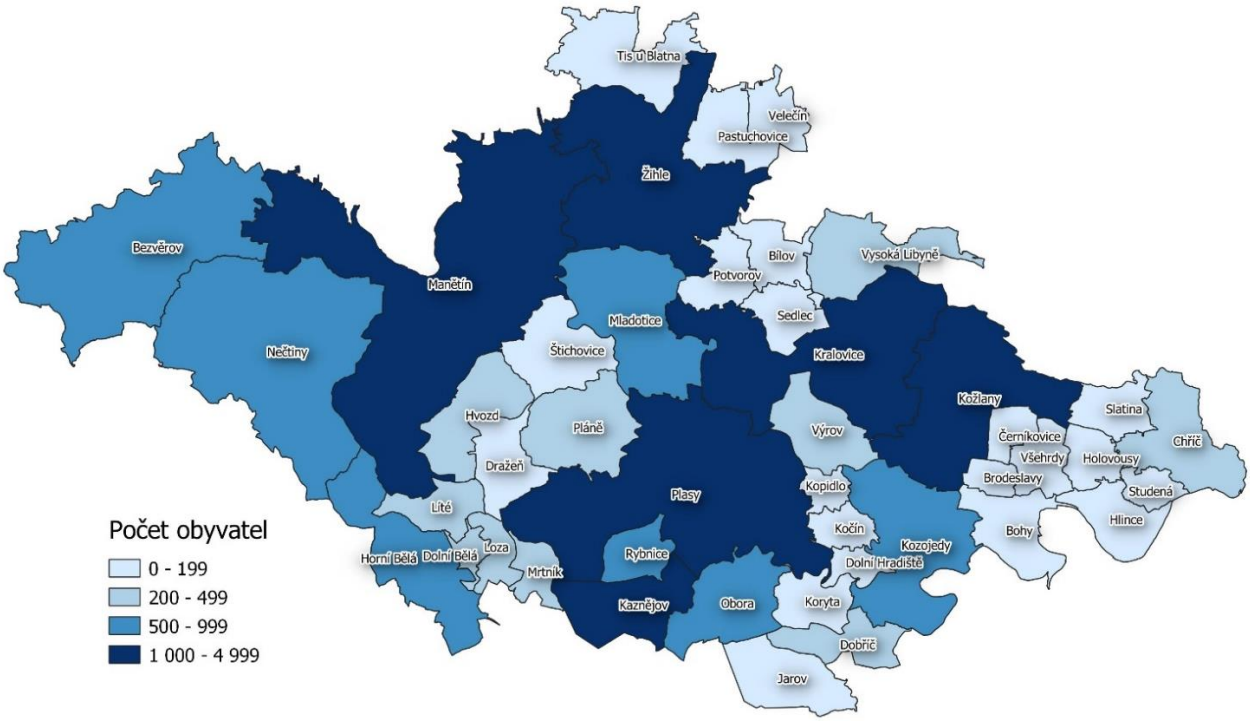
Členství jednotlivých obcí je popsáno v příloze 2.

5. Obyvatelstvo

Z dostupných základních statistických údajů je patrné, že k 31. 12. 2019 žilo na území SO ORP Kralovice 22 367 obyvatel, tj. 3,8 % z celkového počtu obyvatel Plzeňského kraje. S hustotou 33,9 obyvatel/km^2 se řadí k nejméně zalidněným správním obvodům Plzeňského kraje (celokrajské měřítko představuje 77,1 obyvatel/km^2).

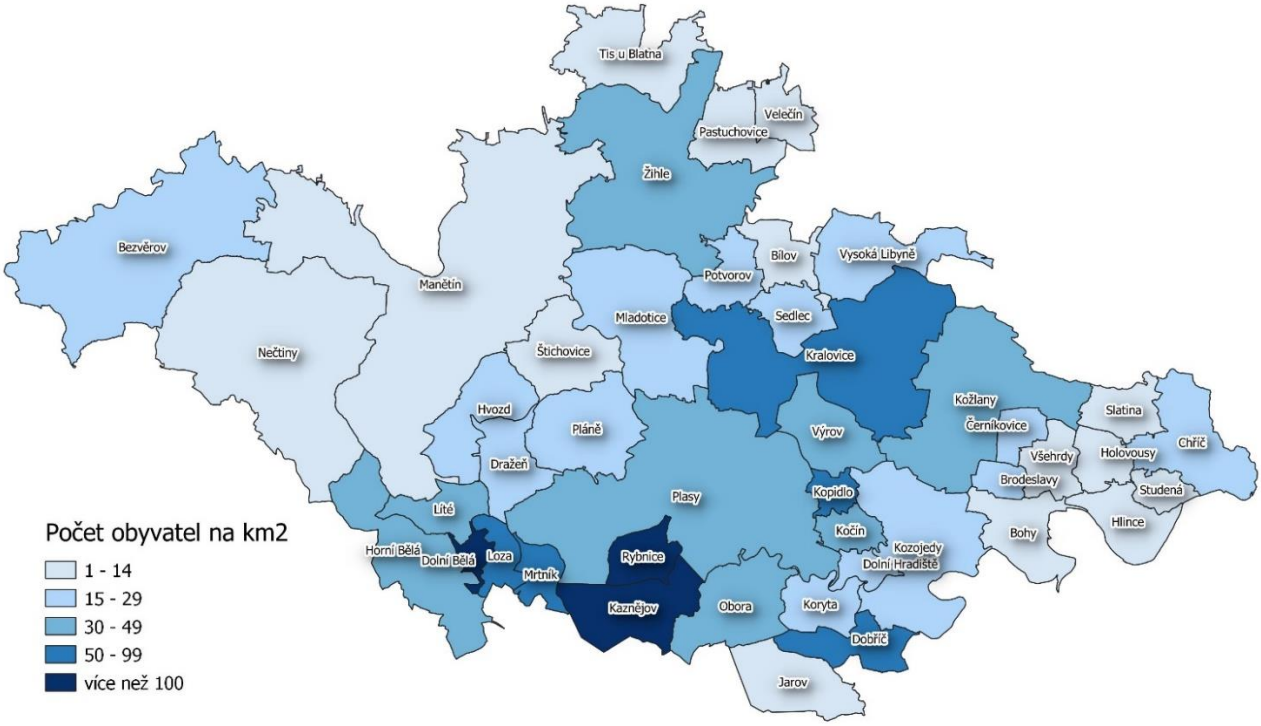
Z hlediska počtu obyvatel žijících na území zaujímá prvenství město Kralovice, jakožto centrum SO ORP. Bydlelo zde 3 478 obyvatel, což je 15,55 % obyvatel regionu. Dále následuje město Kaznějov (3 049 obyvatel), Plasy (2 716 obyvatel), obec Žihle (1 309 obyvatel), město Kožlany (1 439 obyvatel) a také město Manětín (1 151 obyvatel). Naopak výrazně nejméně obyvatel na daném území žilo v obci Studená (34). Nejpočetnější skupinou obcí v SO ORP Kralovice jsou obce s počtem obyvatel od 0 do 199 obyvatel (21 obcí), jak je patrné z obrázku 4. Hustota zalidnění je zobrazena na obrázku 5, přičemž nejnižší hustotu zalidnění mají obce Pastuchovice, Tis u Blatna (8 obyvatel/km^2) a obec Slatina (9 obyvatel/km^2), naopak největší hustotu zalidnění má město Kaznějov (248 obyvatel/km^2), obec Dolní Bělá (214 obyvatel/km^2) a obec Rybnice (109 obyvatel/m^2).

Obrázek 4. Počet obyvatel v obcích SO ORP Kralovice k 31. 12. 2019

Zdroj: data Český statistický úřad, mapa CpKP ZČ

Obrázek 5. Hustota obyvatel v obcích SO ORP Kralovice k 31. 12. 2019

Zdroj: data Český statistický úřad, mapa CpKP ZČ

Věkové složení obyvatelstva v celém SO ORP a v jednotlivých obcích je zobrazeno v tabulce 2, ze které je zřejmé, že nejčetnější věkovou kategorií v obcích jsou obyvatelé v tzv. produktivním věku, tedy ve věku 15-64 let. V každé z obcí tato věková kategorie zastává více jak 50 % z celkového počtu místních obyvatel. Procentuálně je nejvíce tato kategorie zastoupená v obci Štichovice, naopak nejméně v obci Bohy. Následuje věková kategorie 65 a více let (v průměru 22 %), která je nejvíce procentuálně zastoupená v obci Velečín. Nejméně zastoupenou kategorií obyvatel v obcích jsou pak děti ve věku 0-14 let (v průměru 15 %), pouze v obci Dražeň je tato věková kategorie četnější než kategorie obyvatel ve věku 65 a více let. V obci Černíkovice jsou pak tyto kategorie obyvatel shodné. Průměrný věk obyvatelstva v celém SO ORP je 43,6 let.

Tabulka 2. Počet obyvatel podle věkových skupin v obcích SO ORP Kralovice k 31. 12. 2019

Území/obec	Počet obyvatel	Průměrný věk	0-14	%	15-64	%	65+	%
SO ORP Kralovice	**22 367**	**43,6**	**3 266**	**14,60**	**14 273**	**63,81**	**4 828**	**21,59**
Bezvěrov	669	43,2	107	15,99	407	60,84	155	23,17
Bílov	79	44,8	6	7,59	54	68,35	19	24,05
Bohy	128	46,4	21	16,41	66	51,56	41	32,03
Brodeslavy	69	49,8	5	7,25	41	59,42	23	33,33
Černíkovice	88	39,8	14	15,91	60	68,18	14	15,91
Dobříč	422	43,6	67	15,88	265	62,80	90	21,33
Dolní Bělá	460	44,2	67	14,57	293	63,70	100	21,74
Dolní Hradiště	64	46,8	11	17,19	42	65,63	11	17,19
Dražeň	148	39,8	33	22,30	95	64,19	20	13,51
Hlince	74	43,1	11	14,86	50	67,57	13	17,57
Holovousy	55	52	6	10,91	29	52,73	20	36,36
Horní Bělá	580	42,8	85	14,66	379	65,34	116	20,00

Hvozd	249	43,1	38	15,26	157	63,05	54	21,69
Chříč	222	44,3	26	11,71	153	68,92	43	19,37
Jarov	140	44,6	20	14,29	87	62,14	33	23,57
Kaznějov	3 049	42,8	467	15,32	1 908	62,58	674	22,11
Kočín	120	42,9	17	14,17	83	69,17	20	16,67
Kopidlo	141	45,6	28	19,86	77	54,61	36	25,53
Koryta	133	45	14	10,53	90	67,67	29	21,80
Kozojedy	586	45,3	75	12,80	371	63,31	140	23,89
Kožlany	1 439	43,5	208	14,45	919	63,86	312	21,68
Kralovice	3 478	43,2	524	15,07	2 250	64,69	704	20,24
Líté	203	46,4	16	7,88	138	67,98	49	24,14
Loza	262	42	41	15,65	173	66,03	48	18,32
Manětín	1 151	45,3	147	12,77	734	63,77	270	23,46
Mladotice	549	42,5	84	15,30	361	65,76	104	18,94
Mrtník	332	41,8	50	15,06	229	68,98	53	15,96
Nečtiny	634	45,8	76	11,99	398	62,78	160	25,24
Obora	556	42	90	16,19	353	63,49	113	20,32
Pastuchovice	70	44,1	11	15,71	43	61,43	16	22,86
Pláně	262	44,5	39	14,89	158	60,31	65	24,81
Plasy	2 716	43,5	402	14,80	1 714	63,11	600	22,09
Potvorov	137	43,2	20	14,60	95	69,34	22	16,06
Rybnice	570	40,9	100	17,54	369	64,74	101	17,72
Sedlec	120	34,4	30	25,00	75	62,50	15	12,50
Slatina	55	51	5	9,09	31	56,36	19	34,55
Studená	34	51,1	1	2,94	21	61,76	12	35,29
Štichovice	113	44,4	10	8,85	82	72,57	21	18,58
Tis u Blatna	111	43,1	21	18,92	62	55,86	28	25,23
Velečín	65	50,8	5	7,69	35	53,85	25	38,46
Všehrdy	53	42,2	10	18,87	28	52,83	15	28,30
Výrov	450	43,9	67	14,89	285	63,33	98	21,78
Vysoká Libyně	222	44,1	26	11,71	150	67,57	46	20,72
Žihle	1 309	44,5	165	12,61	863	65,93	281	21,47

Zdroj: Český statistický úřad

K sociodemografickým ukazatelům popisujícím stav obyvatelstva daného území patří také jeho národnostní složení a podíl cizinců. Pro dané účely posloužily veřejně dostupné informativní přehledy vytvořené z údajů vedených v evidenci obyvatel od Ministerstva vnitra České republiky. Přesná data vedená na Českém statistickém úřadu jsou dostupná pouze v nejnižším měřítku okresů, což snižuje jejich relevantnost pro potřeby řešeného území.

Z celorepublikového pohledu zaujímá Plzeňský kraj 3. místo v počtu cizinců žijících na jeho území. Nejpočetnější skupiny v okresním měřítku, tedy v okrese Plzeň-sever, tvoří občané ze Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu. Na území SO ORP Kralovice se nachází zhruba 1,3 % všech cizinců žijících v Plzeňském kraji. Podrobnější počty cizinců v jednotlivých obcích SO ORP Kralovice jsou zobrazeny v tabulce 3. Nejvíce cizinců žije v Kaznějově (133 z celkového počtu 510 cizinců v SO ORP).

Tabulka 3. Počet cizinců v obcích SO ORP Kralovice s platným povolením k pobytu k 1. 1. 2020

Obec	Muži ve věku			Ženy ve věku			Přechodný pobyt	Trvalý pobyt	Počet cizinců celkem
	0-14	15+	celkem	0-14	15+	celkem			
Bezvěrov	0	7	7	0	4	4	6	5	11
Bílov	1	9	10	0	6	6	2	14	16
Bohy	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Brodeslavy	0	2	2	0	3	3	0	5	5
Černíkovice	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobříč	0	4	4	0	2	2	1	5	6
Dolní Bělá	0	5	5	0	1	1	3	3	6
Dolní Hradiště	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Dražeň	1	2	3	1	1	2	5	0	5
Hlince	0	2	2	1	2	3	2	3	5
Holovousy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Horní Bělá	0	8	8	2	7	9	9	8	17
Hvozd	0	1	1	0	1	1	0	2	2
Chříč	0	2	2	0	2	2	1	3	4
Jarov	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Kaznějov	10	50	60	7	66	73	49	84	133
Kočín	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Kopidlo	0	1	1	0	0	0	1	0	1
Koryta	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kozojedy	0	0	0	0	3	3	1	2	3
Kožlany	0	30	30	0	10	10	29	11	40
Kralovice	8	31	39	3	25	28	28	39	67
Líté	0	0	0	0	2	2	1	1	2
Loza	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Manětín	0	15	15	0	11	11	7	19	26
Mladotice	0	6	6	0	8	8	12	2	14
Mrtník	0	4	4	0	2	2	4	2	6
Nečtiny	0	7	7	0	5	5	8	4	12
Obora	0	2	2	0	4	4	1	5	6
Pastuchovice	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Pláně	1	5	6	1	2	3	7	2	9
Plasy	1	31	32	3	23	26	23	35	58
Potvorov	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Rybnice	0	3	3	0	7	7	2	8	10
Sedlec	0	0	0	0	1	1	1	0	1
Slatina	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Studená	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Štichovice	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Tis u Blatna	0	1	1	0	1	1	2	0	2
Velečín	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Všehrdy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výrov	0	2	2	0	1	1	2	1	3
Vysoká Libyně	0	1	1	1	1	2	3	0	3
Žihle	2	9	11	3	15	18	4	25	29
SO ORP Kralovice	**24**	**244**	**268**	**22**	**220**	**242**	**214**	**296**	**510**

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR

Počet cizinců žijících na řešeném území v posledních letech mírně vzrostl. Za poslední čtyři roky představuje tento nárůst téměř 27,2 %. Stoupající počet cizinců má většina obcí na daném území. Za zmínku stojí obec Mladotice, která za poslední rok zaznamenala největší nárůst cizinců. Největší pokles za poslední rok eviduje obec Žihle. Podrobně je vývoj počtu cizinců zaznamenán v tabulce 4., počty cizinců jsou uvedeny vždy k 1.1. daného roku.

Tabulka 4. Vývoj počtu cizinců na daném území SO ORP Kralovice v daných letech

Obec	2016	2017	2018	2019	2020
Bezvěrov	3	2	4	7	11

Bílov	12	11	15	15	16
Bohy	0	0	0	0	0
Brodeslavy	5	5	5	5	5
Černíkovice	0	0	0	0	0
Dobříč	3	5	7	8	6
Dolní Bělá	4	5	12	6	6
Dolní Hradiště	0	0	1	1	1
Dražeň	0	0	0	1	5
Hlince	5	5	5	5	5
Holovousy	0	0	0	0	0
Horní Bělá	11	13	13	12	17
Hvozd	4	4	2	2	2
Chříč	2	3	3	3	4
Jarov	1	1	1	1	1
Kaznějov	111	110	121	131	133
Kočín	0	0	0	0	1
Kopidlo	1	1	1	1	1
Koryta	0	0	0	0	0
Kozojedy	6	3	3	3	3
Kožlany	15	18	18	29	40
Kralovice	55	61	52	59	67
Líté	4	3	2	2	2
Loza	1	1	1	1	1
Manětín	24	24	28	30	26
Mladotice	2	2	2	2	14
Mrtník	3	4	3	6	6
Nečtiny	15	18	16	16	12
Obora	5	5	4	6	6
Pastuchovice	1	1	1	1	1
Pláně	3	9	9	9	9
Plasy	40	44	43	50	58
Potvorov	1	1	1	1	1
Rybnice	8	10	10	8	10
Sedlec	0	0	1	1	1
Slatina	1	0	0	0	0
Studená	0	0	0	0	0
Štichovice	1	1	1	1	1
Tis u Blatna	0	0	0	0	2
Velečín	2	2	2	2	1
Všehrdy	0	0	0	0	0
Výrov	2	2	2	2	3
Vysoká Libyně	2	4	4	3	3
Žihle	48	42	41	46	29
SO ORP Kralovice	**401**	**420**	**434**	**476**	**510**

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR

Vývoj stavu obyvatelstva řešeného území je sledován a popsán za období od roku 2013 do roku 2019, a to vždy k 31. 12. Popsaná relevantní data jsou shrnuta do tabulky 5. Z celkového počtu obyvatel na daném území je počet mužů mírně vyšší než počet žen, k poslednímu dni sledovaného období tvoří podíl mužů 50,3 % celkového počtu obyvatel.

Jak je již popsáno výše, nejpočetnější skupinu obyvatel standardně tvoří obyvatelé v produktivním věku. Přesto ale počet osob v této kategorii vykazoval pravidelný úbytek, celkově od počátku ke

konci sledovaného období o 5,9 %. Naopak rostoucí tendenci vykazuje kategorie seniorů 65+. Nárůst obyvatel v této kategorii byl od začátku do konce sledovaného období o 22,2 %. Nejmenší podíl obyvatel připadl na děti ve věkové kategorii 0-14 let. U této věkové skupiny byl nárůst velmi kolísavý. V roce 2014 byl zaznamenán největší pokles dětí, a to o 25, naopak největší nárůst, a sice o 69 dětí, nastal v roce 2016. Celkový přírůstek za sledované období představoval 3,3 %.

Z údajů je patrný celkový nárůst především seniorské kategorie, čímž se potvrzuje globální trend stárnutí populace, jehož indikátorem je index stáří. Ten představuje počet seniorů ve věku 65+ připadající na 100 dětí do 15 let věku. Na daném území tento index každoročně rostl a ke konci roku 2019 dosáhl hodnoty 147,8 (celkový nárůst o 18,3 %). To v celokrajském měřítku představuje jednu z těch vyšších hodnot, kdy index stáří v Plzeňském kraji dosáhl ke konci roku 2019 hodnoty 130,5, která výrazně přesáhla i celorepublikový průměr 124,6.

Stárnutí populace se také projevuje v dalším demografickém ukazateli, a to v průměrném věku obyvatel. Ten se ve sledovaném období (2013-2019) na daném území zvýšil z 41,1 na 43,8 let u mužů a z 43,3 na 44,8 let u žen.

Podrobnější statistiky dále vykazují počet potratů, kterých je v řešeném území ke konci roku 2019 vykazováno celkem 43, nejméně ze všech sledovaných roků jich bylo v roce 2018 s počtem 40. Základními demografickými ukazateli jsou dále sňatkovost a rozvodovost. V roce 2019 uzavřelo v řešeném území manželství 115 párů, což představuje nejvyšší hodnotu za sledované období. Celkový nárůst sňatkovosti se od počátku do konce sledovaného období zvýšil o 30,7 %. Naproti tomu bylo ke konci roku 2019 rozvedeno 38 manželství, což je nejméně za sledované období. Pokles rozvodovosti přestavoval téměř 35 %. Index rozvodovosti, který představuje počet rozvodů na počet sňatků, dosáhl v roce 2019 hodnoty 33, což je velice kladná hodnota oproti celokrajskému měřítku, kde tento index dosahoval hodnoty 42,6.

Tabulka 5. Vývoj stavu obyvatelstva pro SO ORP Kralovice k 31. 12. v daných letech

SO ORP Kralovice		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel		22 274	22 178	22 192	22 274	22 253	22 343	22 367
v tom podle pohlaví	muži	11 158	11 126	11 153	11 204	11 202	11 233	11 240
	ženy	11 116	11 052	11 039	11 070	11 051	11 110	11 127
v tom podle věku	0–14	3 163	3 138	3 161	3 230	3 225	3 285	3 266
	15–64	15 161	14 959	14 800	14 648	14 489	14 363	14 273
	65+	3 950	4 081	4 231	4 396	4 539	4 695	4 828
Živě narození		191	191	218	215	191	230	177
Zemřelí celkem		241	226	244	266	234	270	255
podíl zemřelých na novotvary (%)		24,9	27,9	28,3	28,2	27,8	25,6	27,9
podíl zemřelých na nemoci oběhové soustavy (%)		51,5	38,1	43,0	39,8	36,8	42,6	42,6
podíl zemřelých na nemoci dýchací soustavy (%)		7,5	7,1	7,8	5,3	7,7	4,8	6,8
Přirozený přírůstek obyvatel (narození – zemřelí)		-50	-35	-26	-51	-43	-40	-78
Přistěhovalí		399	372	451	482	440	509	525
Vystěhovalí		358	433	411	349	418	379	423
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhovalí – vystěhovalí)		41	-61	40	133	22	130	102
Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel		-9	-96	14	82	-21	90	24
Sňatky		88	94	96	93	92	111	115
Rozvody		58	46	47	61	56	38	38
Potraty		73	73	63	62	72	40	43

Průměrný věk mužů (roky)	41,1	41,5	41,8	41,9	42,2	42,4	43,8
Průměrný věk žen (roky)	43,3	43,6	43,8	44,0	44,2	44,3	44,8
Podíl obyvatel ve věku 65+ (%)	17,7	18,4	19,1	19,7	20,4	21,0	21,6
Index stáří (počet osob ve věku 65+ na počet dětí ve věku 0–14 let)	124,9	130,1	133,9	136,1	140,7	142,9	147,8

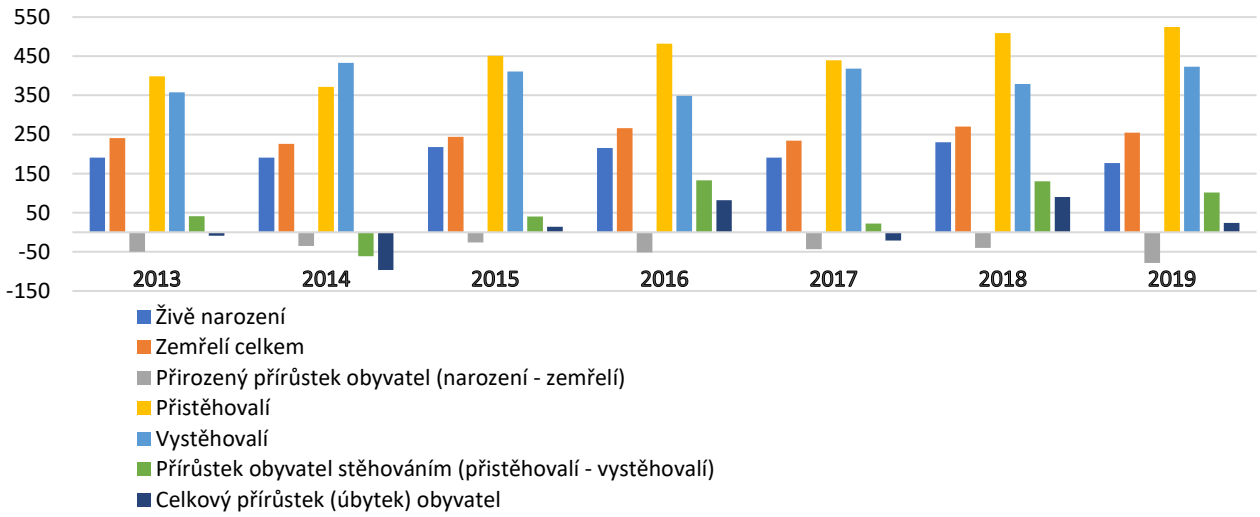
Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj počtu obyvatel řešeného území, který je vyjádřen celkovým přírůstkem, je za sledované období velmi proměnlivý. Tento stav ovlivňuje jednak migrační přírůstek, který představuje rozdíl počtu přistěhovalých a vystěhovalých osob za stejné období, ale také přirozený přírůstek obyvatel, který představuje rozdíl počtu živě narozených dětí a počtu zemřelých za stejné období. Největší meziroční pokles vykazuje rok 2014 s hodnotou 96 osob, což zapříčinil především počet vystěhovalých osob, který o 61 osob převýšil přistěhovalé. Oproti tomu největší přírůstek byl zaznamenán v roce 2018 s počtem 90 osob.

Přirozený přírůstek obyvatel je za celé sledované období v záporných hodnotách, kdy počet zemřelých převyšuje nad počtem živě narozených dětí. V roce 2019 představoval přirozený přírůstek -78 osob, což je zároveň i největší rozdíl za sledované roky. Na řešeném území se živě narodilo 177 dětí a zemřelo 255 osob. Nejmenšího rozdílu dosáhl tento demografický ukazatel v roce 2015, kdy počet zemřelých převýšil o 26 osob počet narozených dětí.

Vývoj stavu obyvatel, včetně demografických parametrů, které mají vliv na celkový přírůstek obyvatel, je za celé území vyjádřen v grafu 1.

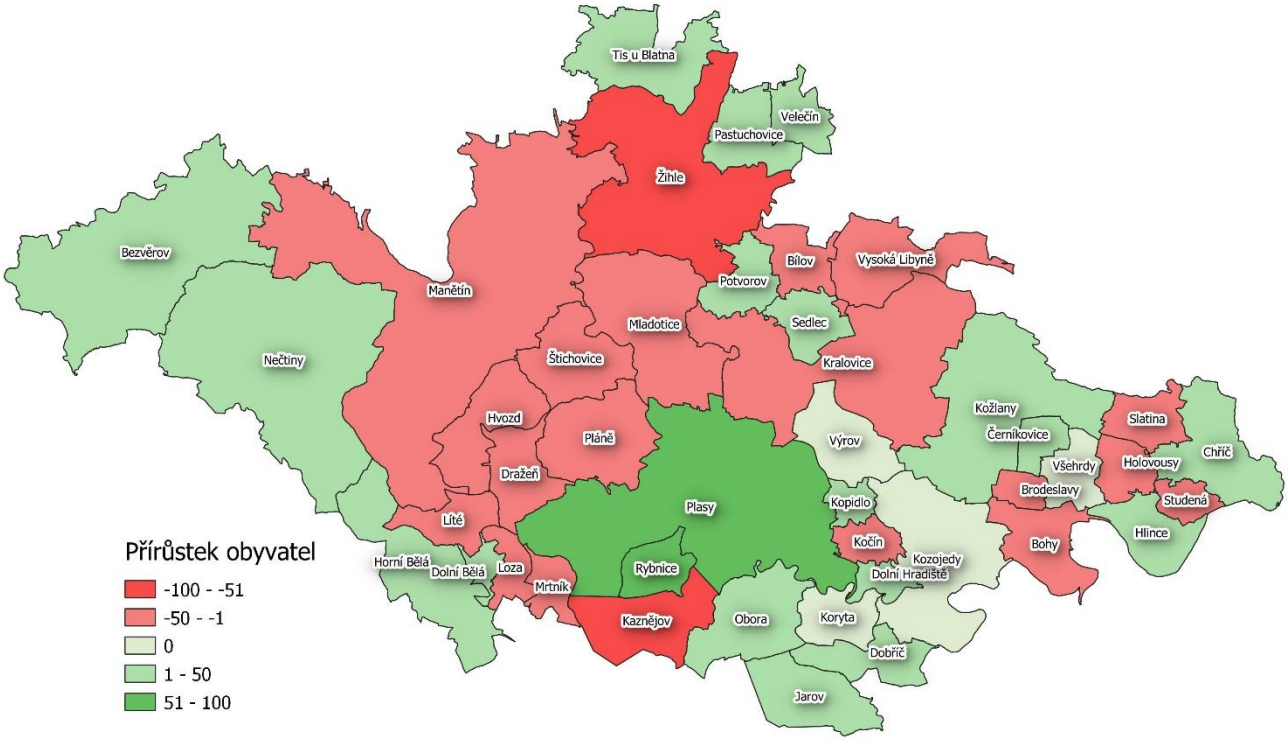
Graf 1. Přírůstek obyvatel v řešeném území v letech 2013-2019

Zdroj: data Český statistický úřad, graf CpKP ZČ

Přírůstek (úbytek) obyvatel v jednotlivých obcích SO ORP Kralovice je zobrazen na následujícím obrázku 6 za celé sledované období, tedy za roky 2013-2019. V těchto letech měly celkově největší kladný přírůstek Plasy, dále Rybnice, Dolní Bělá, Kožlany a Obora. Naopak největší úbytek obyvatelstva, skokově od jiných obcí, vykazuje Žihle a Kaznějov. Podrobně za jednotlivé roky je pak vývoj celkového stavu obyvatel v jednotlivých obcích uveden v příloze 3.

Obrázek 6. Celkový přírůstek obyvatel v obcích SO ORP Kralovice za roky 2013-2019

Zdroj: data Český statistický úřad, mapa CpKP ZČ

Prognóza vývoje počtu obyvatelstva Plzeňského kraje, kterou má do roku 2050 zpracovanou Krajský úřad Plzeňského kraje v rámci Analýzy dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb v Plzeňském kraji, předpokládá celkový úbytek obyvatel a změny ve věkové struktuře obyvatelstva. Dle prognózy by měla věková skupina dětí 0-14 v příštích několika letech mírně růst nebo stagnovat. Zlomovým rokem má být rok 2020, po kterém populace výrazně zestárne a sníží se podíl dětí do 15 let a výrazně naroste podíl obyvatel ve věkové skupině 65+. Od roku 2030 by měla být porodnost opět příznivější a od roku 2040 by měl být zaznamenán opět mírný nárůst ve věkové kategorii do 15 let, avšak věková kategorie obyvatel starších 65 let bude stále pravidelně narůstat. Celkově tak bude ubývat dětí ve školních zařízeních, naopak poroste poptávka po kapacitách zdravotních a sociálních služeb. Konkrétně u SO ORP Kralovice prognóza předpokládá podíl počtu obyvatel v roce 2050 oproti roku 2016 ve výši cca 87,6 %.

6. Bydlení

Bydlení představuje jeden z činitelů, který má vliv na sociodemografický vývoj daného území. Představuje totiž jednu ze základních podmínek života lidí, bez které nelze očekávat efektivní pohyb obyvatelstva. Bydlení je vzájemně ovlivněno také hospodářským rozvojem území, kdy nové pracovní příležitosti ovlivňují kladný přírůstek obyvatel, na druhé straně není možný hospodářský rozvoj území bez možnosti rozvoje kvalitního bydlení. Z hlediska sociální oblasti představuje bydlení základní lidskou potřebu. Existence bydlení a jeho kvalita podmiňuje možnosti lidí řešit své každodenní povinnosti. Jinými slovy je bydlení základním předpokladem pro kladné řešení krizových sociálních situací (dluhy, bezdomovectví, drogová závislost, potažmo sociální vyloučení jako takové).

Jedním z ukazatelů kvality bydlení je technická infastruktura, tedy možnost napojení bytů na energetické a komunální sítě. Jedná se především o přítomnost plynovodu, vodovodu a kanalizace

v obci. V SO ORP Kralovice je 61 % obcí napojeno na veřejný vodovod. Obyvatelé ostatních obcí nebo jejich částí jsou v zásobování pitnou vodou odkázáni na vlastní zdroje ze studny. 48 % obcí je v SO ORP plynofikováno. V místech, která plynofikována nejsou, je alternativním zdrojem plynu pro domácnosti propan-butan v tlakových láhvích. Na 39 % území jsou odpadní vody sváděny kanalizační sítí do ČOV. Na území SO ORP Kralovice je 5 sběrných dvorů. Tyto ukazatele jsou podrobně vyobrazeny v příloze 4.

Dalším ukazatelem kvality bydlení daného území může být také jeho občanská vybavenost. Z dat vyplývá, že na řešeném území jsou nejpočetněji zastoupeny sportovní a dětská hřiště, která jsou vybudována v 68 % obcí území SO ORP. Nejméně zastoupenými zařízeními občanské vybavenosti jsou jednoúčelová krytá sportovní zařízení (1 v území), dále kina (4 v území) a střediska pro volný čas dětí a mládeže (taktéž 4 v území). Ve 43 % obcích se nachází kostel s pravidelnými bohoslužbami a prostory pro kulturní společenské akce pak disponuje 73 % obcí. Zjištěná data o technické vybavenosti a zařízení pro volnočasové využití v oblasti kultury a sportu pro SO ORP Kralovice jsou zaznamenána v příloze 5. K dokumentaci stavu technické infrastruktury a občanské vybavenosti na posuzovaném území byla využita data z veřejné databáze za rok 2016, neboť novější data s touto vypovídající hodnotou nejsou uveřejněna.

V roce 2019 bylo v SO ORP Kralovice dokončeno celkem 77 bytů. Bytem se rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou určeny k bydlení a mohou tomuto účelu sloužit jako samostatné bytové jednotky. Z uvedeného počtu dokončených bytů bylo 45 bytů v rodinných domech a 32 bytů v nebytových budovách a prostorách (viz tabulka 8). Bytové domy a byty v nich nebyly v daném období dokončeny žádné. Jak je uvedeno v tabulce 7, nejvíce bytů bylo dokončeno v Kaznějově a také v největších obcích správního obvodu, kde se nové byty dokončují stabilně (Plasy, Kožlany, Kralovice). Obdobně stabilní výstavba probíhá také v obci Loza a v Rybnici.

Tabulka 7. Dokončené byty v obcích SO ORP Kralovice

Obec	2015	2016	2017	2018	2019
Bezvěrov	-	-	1	4	-
Bílov	-	-	-	-	-
Bohy	1	-	-	-	-
Brodeslavy	-	-	-	-	-
Černíkovice	-	-	-	-	-
Dobříč	-	-	-	-	1
Dolní Bělá	1	-	-	3	-
Dolní Hradiště	1	-	-	-	1
Dražeň	-	-	-	-	1
Hlince	-	1	-	-	-
Holovousy	-	-	-	-	-
Horní Bělá	6	-	2	-	3
Hvozd	-	-	-	1	2
Chříč	-	1	-	1	-
Jarov	-	-	1	1	-
Kaznějov	6	4	1	3	33
Kočín	-	1	-	-	-
Kopidlo	1	1	-	-	-
Koryta	1	-	-	1	-
Kozojedy	-	1	3	1	-
Kožlany	4	4	2	7	7
Kralovice	5	2	2	8	4

Lité	-	1	1	1	-
Loza	2	1	1	1	1
Manětín	-	3	3	4	1
Mladotice	1	-	2	1	1
Mrtník	1	-	3	-	-
Nečtiny	-	2	5	1	4
Obora	1	2	-	1	3
Pastuchovice	-	-	-	-	-
Pláně	-	1	-	-	2
Plasy	8	8	1	8	10
Potvorov	-	-	-	-	-
Rybnice	3	2	4	6	2
Sedlec	1	-	-	-	-
Slatina	-	-	-	-	-
Studená	-	-	-	-	-
Štichovice	-	-	-	-	-
Tis u Blatna	-	-	-	-	-
Velečín	1	-	-	1	-
Všehrdy	-	-	-	-	-
Výrov	1	-	-	-	-
Vysoká Libyně	-	-	-	-	-
Žihle	-	2	1	2	1
SO ORP Kralovice	**45**	**37**	**33**	**56**	**77**

Zdroj: Český statistický úřad

Z následující tabulky 8 je zřejmé, že v roce 2019 nebyla dokončena výstavba žádného domu-penzionu a domova pro seniory v celém okrese Plzeň-sever a žádný bytový dům v SO ORP Kralovice. Tato data potvrzují, že v SO ORP Kralovice byly v roce 2019 dokončeny pouze byty v rodinných domech.

Tabulka 8. Bytová výstavba v roce 2019

Kraj Okres SO ORP	**Byty celkem**	**Bytová výstavba v roce 2019**						
		v rodinných domech	**v bytových domech**	**v nástavbách, přístavbách a vestavbách k**		**v domovech-penzionech a domovech pro seniory**	**v nebytových budovách**	**ve stavebně upravených nebytových prostorách**
				rodinným domům	**bytovým domům**			
	Zahájené byty							
Plzeňský kraj	**2 156**	**1 202**	**578**	**63**	**126**	**-**	**29**	**99**
Plzeň-sever	557	297	232	9	6	-	10	3
	Dokončené byty							
Plzeňský kraj	**2 688**	**1 266**	**1 130**	**35**	**60**	**-**	**29**	**168**
Plzeň-sever	451	276	114	12	-	-	4	45
Kralovice	77	42	-	3	-	-	1	31

Zdroj: Český statistický úřad

Stav bytového fondu v obcích SO ORP Kralovice byl dále zjišťován prostřednictvím dotazníků, které byly zaslány starostům všech 44 obcí. Z těchto obcí byl dotazník vyplněn 41 obcemi, z nichž 21 disponuje obecním bytovým fondem. Celkem je ve vlastnictví těchto obcí 772 bytů. Většinou se jedná o běžné byty (561), dále o byty zvláštního určení (148) a sociální byty (61). Byty zvláštního určení v domech s pečovatelskou službou (dále jen DPS) vlastní celkem 8 obcí (Bohy, Kaznějov,

Kožlany, Kralovice, Manětín, Nečtiny, Plasy, Žihle) v celkovém počtu 148 bytů, z nichž je pouze 59 bytů bezbariérových. Byty pro sociální bydlení se nachází ve 4 obcích (Chříč, Kaznějov, Plasy, Žihle), avšak žádosti o bydlení v bytech se sníženým nájmem nebyly zaznamenány žádné. Přehled bytů ve vlastnictví obcí a počtu žadatelů o tyto byty je prezentován v tabulce 9.

Záměr na rozvoj v oblasti bydlení uvedlo 5 obcí, přičemž Horní Bělá připravuje projekt mateřské školy a denního stacionáře, město Kožlany plánuje rekonstrukci DPS, obec Mladotice by ráda vybudovala komunitní centrum a obec Pláně má v plánu vybudovat dům pro seniory o kapacitě 5 bytů.

Tabulka 9. Počty bytů a žadatelů o byty v obcích SO ORP Kralovice

Obec	Byty					Žádosti o byty		
	běžné	zvláštního určení (DPS)	se sníženým nájmem	bezbariérové	jiné	běžné	zvláštního určení (DPS)	se sníženým nájmem
Bezvěrov	93	0	0	0	0	23	0	0
Bílov	0	0	0	0	2	0	0	0
Bohy	0	16	0	1	0	0	1	0
Brodeslavy	0	0	0	0	0	0	0	0
Černíkovice	4	0	0	0	0	4	0	0
Dobříč	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolní Bělá	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolní Hradiště	1	0	0	0	0	0	0	0
Dražeň	2	0	0	0	0	2	0	0
Hlince	0	0	0	0	0	0	0	0
Holovousy	-	-	-	-	-	-	-	-
Horní Bělá	1	0	0	0	0	0	0	0
Hvozd	6	0	0	0	0	0	0	0
Chříč	0	0	5	0	0	0	0	0
Jarov	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaznějov	105	10	34	4	0	35	10	0
Kočín	1	0	0	1	0	0	0	0
Kopidlo	0	0	0	0	0	0	0	0
Koryta	0	0	0	0	0	0	0	0
Kozojedy	0	0	0	0	0	0	0	0
Kožlany	4	13	0	0	0	2	21	0
Kralovice	172	18	0	0	0	54	22	0
Líté	0	0	0	0	0	0	0	0
Loza	0	0	0	0	0	0	0	0
Manětín	53	17	0	1	0	9	0	0
Mladotice	0	0	0	0	0	0	0	0
Mrtník	0	0	0	0	0	0	0	0
Nečtiny	0	16	0	0	0	0	2	0
Obora	1	0	0	1	0	1	0	0
Pastuchovice	3	0	0	0	0	0	0	0
Pláně	0	0	0	0	0	0	0	0
Plasy	8	24	7	24	0	0	62	0
Potvorov	0	0	0	0	0	0	0	0
Rybnice	-	-	-	-	-	-	-	-
Sedlec	-	-	-	-	-	-	-	-
Slatina	0	0	0	0	0	0	0	0
Studená	0	0	0	0	0	0	0	0
Štichovice	0	0	0	0	0	0	0	0

Tis u Blatna	10	0	0	0	0	2	0	0
Velečín	0	0	0	0	0	0	0	0
Všehrdy	0	0	0	0	0	0	0	0
Výrov	0	0	0	0	0	0	0	0
Vysoká Libyně	4	0	0	0	0	5	0	0
Žihle	93	34	15	38	0	19	33	0
SO ORP Kralovice	**561**	**148**	**61**	**70**	**2**	**156**	**151**	**0**

Zdroj: Dotazníkové šetření 2020

Dle přehledu ubytoven od Plzeňského kraje se na řešeném území SO ORP Kralovice k 30. 6. 2020 nacházely celkem 3 ubytovny se schváleným provozním řádem (po jedné v Kaznějově, Kožlanech a Kralovicích). Všechny ubytovny byly ve vlastnictví soukromých osob.

7. Nezaměstnanost

Jedním z ukazatelů nezaměstnanosti je existence dostupných ekonomických subjektů sídlících na řešeném území. Na území celého správního obvodu Kralovice působilo k 31. 12. 2019 celkem 5 409 ekonomických subjektů, z čehož 82,8 % tvořily fyzické osoby, zbytek pak právnické. Z tabulky 10 je zřejmé, že od roku 2017 do roku 2019 zaznamenal vývoj těchto subjektů, coby potenciálních zaměstnavatelů, spíše kolísavý charakter s mírným nárůstem v roce 2018.

Ke konci sledovaného období nejvíce ekonomických subjektů (27,2 %) podnikalo v odvětví obchodu, ubytování, stravování a pohostinství. Dále 14 % subjektů podnikalo v oblasti stavebnictví, 13,7 % v oblasti průmyslu a 10,8 % pak v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství.

Co se týče meziročního vývoje, kromě subjektů podnikajících v oblasti obchodu, ubytování, stravování a pohostinství, které zaznamenaly velmi mírný meziroční pokles, subjekty působící v ostatních oblastech vykazovaly velmi mírný meziroční nárůst.

Nejrozšířenější formou byly subjekty bez zaměstnanců, následovaly malé subjekty zaměstnávající 1-9 zaměstnanců. Nejmenší podíl zaujímali velcí zaměstnavatelé s 250 a více zaměstnanci.

Tabulka 10. Ekonomické subjekty sídlící v SO ORP Kralovice 2017-2019

Ekonomické subjekty se sídlem v SO ORP Kralovice	**2017**	**2018**	**2019**
celkem	5 430	5 486	5 409
fyzické osoby	4 532	4 586	4 477
z toho zemědělští podnikatelé	190	188	186
právnické osoby	898	900	932
z toho obchodní společnosti	305	302	305
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)			
zemědělství, lesnictví a rybářství	10,7	10,7	10,8
průmysl celkem	13,3	13,5	13,7
stavebnictví	13,8	13,8	14,0
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	28,0	27,7	27,2
Počet subjektů podle počtu zaměstnanců			
bez zaměstnanců	1 576	1 616	1 654
1–9 zaměstnanců	271	284	279
10–49 zaměstnanců	56	61	60
50–249 zaměstnanců	19	16	17
250 a více zaměstnanců	3	3	3

Zdroj: Český statistický úřad

Z ekonomických ukazatelů byla zaměřena pozornost přímo na nezaměstnanost obyvatel, respektive na podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů[6] o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku s trvalým nebo dlouhodobým pobytem na daném území.

Na konci roku 2019 bylo v SO ORP Kralovice evidováno celkem 409 dosažitelných uchazečů o zaměstnání, což představuje podíl 2,8 % ze všech obyvatel stejného věku v regionu. To je třetí nejvyšší podíl nezaměstnaných ze všech SO ORP v Plzeňském kraji, který zároveň převyšuje hodnotu podílu nezaměstnaných v krajském měřítku (2,3 %). Tento podíl nezaměstnaných má souvislost s jak periferní polohou území v rámci kraje, tak s hospodářským charakterem území, kde je málo průmyslové výroby a služeb, a tím chybí v regionu i větší zaměstnavatelé. Nejnižší hodnotu podílu nezaměstnaných vykazuje SO ORP Stod a Přeštice (1,6 %). Počet dosažitelných uchazečů v SO ORP Kralovice tvoří 4,7 % celkového počtu uchazečů Plzeňského kraje. Srovnání podílu nezaměstnaných v jednotlivých SO ORP Plzeňského kraje je zobrazeno v tabulce 11.

Jak v České republice, tak v celé EU, ale i v mikroregionech, je nezaměstnanost především symptomem periferie. Hrozí hlavně v pohraničních oblastech s nedostatečnou infrastrukturou. I jednotlivé kraje mají své periferie: v Plzeňském kraji má místní metropole podprůměrný podíl, avšak ještě nižší také nalezneme v jejím nejbližším okolí: Přeštice (1,61 %), Stod (1,62 %) a Blovice (1,81 %). Nízká je nezaměstnanost též na Klatovsku (1,73 %). Periferií je především pohraniční Sušicko (3,80 %), vyšší nezaměstnanost byla rovněž v SO ORP Tachov (2,81 %) a Kralovice (2,85 %). U druhé jmenované jde o tzv. vnitřní pohraničí, v tomto případě infrastrukturně zanedbaný mikroregion na hranici s krajem Karlovarským, Ústeckým a Středočeským.[7]

Tabulka 11. Nezaměstnanost v Plzeňském kraji k 31. 12. 2019

Název	Dosažitelní uchazeči 15-64	Podíl nezaměstnaných osob (v %)
Česká republika	**196 285**	**2,9**
Plzeňský kraj	**8 737**	**2,3**
SO ORP Plzeňského kraje		
Blovice	140	1,8
Domažlice	526	2
Horažďovice	195	2,6
Horšovský Týn	235	2,5
Klatovy	560	1,7
Kralovice	**409**	**2,8**
Nepomuk	200	2,7
Nýřany	794	2,1
Plzeň	2 597	2,1
Přeštice	236	1,6
Rokycany	785	2,5
Stod	244	1,6
Stříbro	326	2,9

[6] Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené.

[7] Text je převzat z: https://www.statistikaamy.cz/2020/09/15/nezamestnanost-prizmatem-centra-a-periferie

Sušice	579	3,8
Tachov	689	2,8

Zdroj: Český statistický úřad

V následující tabulce 12 je zobrazeno rozložení uchazečů o zaměstnání v jednotlivých obcích SO ORP Kralovice a počty pracovních míst, která byla v jednotlivých obcích nabízena.

Nejvíce dosažitelných uchazečů o zaměstnání bylo evidováno v Kralovicích, Plasích, Žihli a Kaznějově. Naopak žádného dosažitelného uchazeče nevykazovala obec Brodeslavy, Hlince a Všehrdy.

Nejvyšší podíl nezaměstnaných v řešeném území byl evidován v obci Sedlec (19 %), nejnižší naopak v obcích Brodeslavy, Hlince a Všehrdy, kde není registrovaný žádný nezaměstnaný. Volných míst pro řešené území bylo evidováno celkem 573, což činí 0,7 volného pracovního místa na jednoho dosažitelného uchazeče. Nejvíce pracovních příležitostí bylo v Kožlanech, Kaznějově a Kralovicích, naopak žádná volná pracovní místa nebyla evidována v 80 % obcí řešeného území.

Tabulka 12. Uchazeči o zaměstnání v obcích SO ORP Kralovice k 31. 12. 2019 a k 30. 9. 2020

Obec	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (dosažitelní) k 31.12.2019	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (dosažitelní) k 31.12.2019		Podíl nezaměstnaných osob (v %) k 31.12.2019	Podíl nezaměstnaných osob (v %)[8] k 31.12.2019		Pracovní místa v evidenci úřadu práce k 31.12.2019	Podíl nezaměstnaných osob (v %) k 30.9.2020
		muži	ženy		muži	ženy		
SO ORP Kralovice	409	196	213	**2,8**	2,7	3,1	573	-
Bezvěrov	21	8	13	**5,2**	3,7	6,8	5	**5,7**
Bílov	2	1	1	**3,6**	3,9	3,3	3	**0**
Bohy	2	2	0	**3,1**	5,8	0	1	**0**
Brodeslavy	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Černíkovice	3	1	2	**5,6**	3,6	7,7	0	**3,3**
Dobříč	4	4	0	**1,5**	2,9	0	1	**2,6**
Dolní Bělá	8	5	3	**2,8**	3,4	2,2	1	**1,7**
Dolní Hradiště	2	1	1	**4,9**	4,2	5,9	0	**7,1**
Dražeň	1	1	0	**1,1**	2	0	0	**2,1**
Hlince	0	0	0	**0**	0	0	0	**10**
Holovousy	3	1	2	**9,1**	6,3	11,8	0	**10,4**
Horní Bělá	10	6	4	**2,7**	2,9	2,5	0	**2,4**
Hvozd	2	1	1	**1,3**	1,2	1,3	0	**1,9**
Chříč	6	1	5	**4**	1,1	8,6	10	**5,2**
Jarov	1	0	1	**1,1**	-	2,3	0	**1,2**
Kaznějov	34	18	16	**1,7**	1,9	1,6	165	**3**
Kočín	5	1	4	**5,4**	2,1	8,9	0	**4,8**
Kopidlo	2	1	1	**2,6**	2,6	2,7	0	**3,9**
Koryta	2	1	1	**2,2**	2	2,4	0	**2,2**
Kozojedy	11	7	4	**2,9**	3,5	2,3	0	**2,7**
Kožlany	32	13	19	**3,4**	2,7	4,2	202	**2,9**
Kralovice	58	32	26	**2,5**	2,8	2,3	123	**4,4**
Lité	5	2	3	**3,8**	2,9	4,9	2	**4,4**
Loza	2	0	2	**1,1**	0	2,6	0	**1,7**

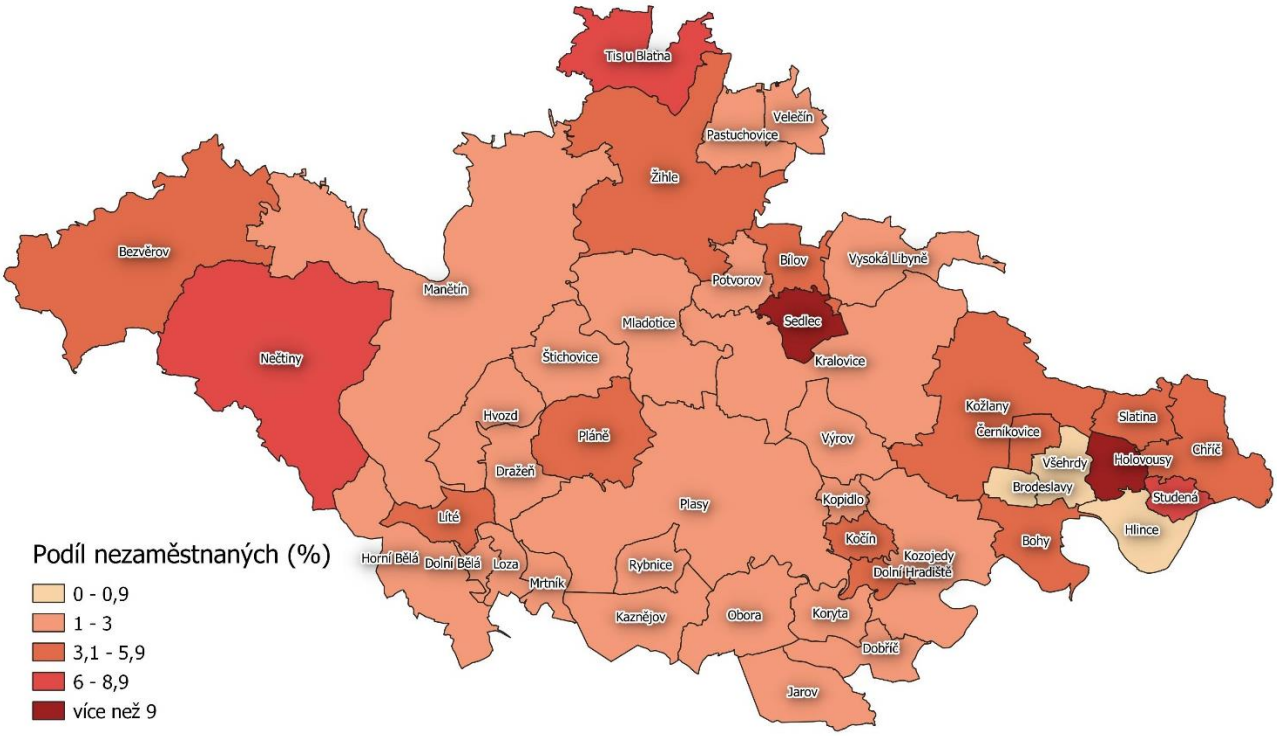
[8] Podíl nezaměstnaných rozdělen na pohlaví je počítán z podílu dosažitelných mužů a žen na celkový podíl mužů a žen ve věkové kategorii 15-64 s trvalým a dlouhodobým pobytem.

Manětín	21	10	11	**2,9**	2,6	3,2	1	**2,5**
Mladotice	6	2	4	**1,7**	1,1	2,4	2	**3,1**
Mrtník	3	1	2	**1,3**	1	1,6	5	**2,6**
Nečtiny	26	10	16	**6,5**	4,8	8,3	2	**4,5**
Obora	6	4	2	**1,7**	2,3	1,1	3	**2**
Pastuchovice	1	0	1	**2,1**	0	5	0	**7**
Pláně	5	2	3	**3,1**	2,4	3,9	0	**3,8**
Plasy	49	24	25	**2,8**	2,7	3	45	**3,2**
Potvorov	1	0	1	**1,1**	0	2,2	0	**0**
Rybnice	7	4	3	**2**	2,3	1,7	0	**3**
Sedlec	11	6	5	**19**	21,4	16,7	0	**17,3**
Slatina	2	1	1	**5,7**	5,6	5,9	1	**6,5**
Studená	2	0	2	**8,3**	0	16,7	0	**9,5**
Štichovice	2	1	1	**2,5**	2,4	2,6	0	**1,2**
Tis u Blatna	5	1	4	**7,7**	3,2	11,8	1	**4,8**
Velečín	1	1	0	**3**	5,3	0	0	**5,7**
Všehrdy	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Výrov	7	1	6	**2,5**	1	4,7	0	**2,5**
Vysoká Libyně	2	2	0	**1,4**	2,6	0	0	**3,3**
Žihle	36	19	17	**4,1**	4,2	4	1	**3,9**

Zdroj: Český statistický úřad

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích řešeného území ke konci roku 2019 je dokumentován také v následujícím obrázku 7.

Obrázek 7. Podíl nezaměstnaných v obcích SO ORP Kralovice k 31. 12. 2019

Zdroj: data Český statistický úřad, mapa CpKP ZČ

Vývoj nezaměstnanosti od roku 2014 ve třech mezidobých v jednotlivých obcích SO ORP Kralovice je zaznamenám v tabulce 13, ze které je zřejmé, že podíl nezaměstnaných za poslední roky klesá jak celorepublikově, krajsky, tak i ve sledovaném SO ORP. Hodnota podílu nezaměstnaných ve sledovaném území je pravidelně vyšší než hodnota za Plzeňský kraj a zároveň nižší než hodnota za

ČR. Za sledované období došlo k největšímu poklesu nezaměstnanosti v obcích Chříč, Jarov, Vysoká Libyně, Líté a Brodeslavy. Naopak k nárůstu došlo v obcích Bohy, Dolní Hradiště, Sedlec, Studená a Velečín. Za celé sledované období pravidelně zůstává počet žen, jako uchazeček o zaměstnání, mírně vyšší než počet mužských uchazečů.

Tabulka 13. Vybrané ukazatele nezaměstnanosti v obcích SO ORP Kralovice v letech 2014, 2016 a 2019

Území/obec	2014			2016			2019		
	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP (dosažitelní)		Podíl nezaměstnaných (%)	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP (dosažitelní)		Podíl nezaměstnaných (%)	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP (dosažitelní)		Podíl nezaměstnaných (%)
	celkem	ženy		celkem	ženy		celkem	ženy	
Česká republika	525 975	260 330	7,5	360 170	180 588	5,2	196 285	98 368	2,9
Plzeňský kraj	21 901	11 196	5,7	13 499	6 958	3,6	8 737	4 444	2,3
SO ORP Kralovice	**1 067**	**540**	**7**	**726**	**375**	**4,9**	**409**	**213**	**2,8**
Bezvěrov	44	22	9,6	38	19	8,6	21	13	5,2
Bílov	4	3	7,8	3	1	5,6	2	1	3,6
Bohy	2	0	3	5	2	7,5	2	0	3,1
Brodeslavy	3	2	6	0	0	0	0	0	0
Černíkovice	6	3	11,3	4	2	7,1	3	2	5,6
Dobříč	12	5	4,5	8	3	3	4	0	1,5
Dolní Bělá	15	9	5,3	10	6	3,6	8	3	2,8
Dolní Hradiště	1	0	3,2	3	0	8,1	2	1	4,9
Dražeň	5	3	4,7	2	0	2	1	0	1,1
Hlince	3	2	6,1	3	0	6	0	0	0
Holovousy	4	2	10,5	6	3	16,2	3	2	9,1
Horní Bělá	18	11	5	11	6	3	10	4	2,7
Hvozd	9	3	4,8	5	3	2,9	2	1	1,3
Chříč	23	8	15,3	16	6	11,2	6	5	4
Jarov	8	3	10,5	5	3	6,1	1	1	1,1
Kaznějov	127	61	6	80	41	3,9	34	16	1,7
Kočín	9	4	9,4	8	3	8,5	5	4	5,4
Kopidlo	5	3	6,8	9	7	12,2	2	1	2,6
Koryta	3	2	3,4	1	0	1,2	2	1	2,2
Kozojedy	19	9	4,7	18	7	4,4	11	4	2,9
Kožlany	77	32	7,9	51	24	5,4	32	19	3,4
Kralovice	184	94	7,7	123	68	5,2	58	26	2,5
Líté	15	7	10,1	5	3	3,4	5	3	3,8
Loza	6	2	3,2	6	3	3,3	2	2	1,1
Manětín	51	32	6,3	33	22	4,3	21	11	2,9
Mladotice	26	13	7,2	10	6	2,8	6	4	1,7
Mrtník	6	4	2,4	2	0	0,8	3	2	1,3
Nečtiny	46	32	11,1	31	21	7,7	26	16	6,5
Obora	18	10	5,5	8	4	2,4	6	2	1,7
Pastuchovice	4	4	9,3	4	3	7,8	1	1	2,1
Pláně	14	11	8,1	4	4	2,4	5	3	3,1
Plasy	114	49	6,3	92	35	5,3	49	25	2,8
Potvorov	7	4	7,8	2	2	2,2	1	1	1,1
Rybnice	20	7	5,7	10	4	2,9	7	3	2

Sedlec	10	4	14,3	5	3	7,9	11	5	19
Slatina	3	1	6,8	2	2	5,4	2	1	5,7
Studená	2	1	6,9	1	1	3,4	2	2	8,3
Štichovice	3	1	3,8	0	0	0	2	1	2,5
Tis u Blatna	8	7	11,1	8	5	11,1	5	4	7,7
Velečín	1	0	2,9	0	0	0	1	0	3
Všehrdy	1	0	2,6	1	1	2,9	0	0	0
Výrov	23	9	7,5	12	8	3,9	7	6	2,5
Vysoká Libyně	18	12	10,5	13	8	8,1	2	0	1,4
Žihle	90	49	9,3	68	36	7,4	36	17	4,1

Zdroj: Český statistický úřad

Souhrnná data o vývoji nezaměstnanosti v řešeném území za posledních 7 let jsou zaznamenány v následující tabulce 14, a to vždy k 31. 12. daného roku. Během sledovaného období se pravidelně snižuje podíl nezaměstnaných osob. Od roku 2016 se také snižuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání, tzn. že roste počet evidovaných uchazečů, kteří mají překážku pro přijetí zaměstnání (např. pracovní neschopnost, účast na rekvalifikačních kurzech, mateřská dovolená a další). Vývoj počtu volných pracovních míst má ve sledovaném období kolísavý charakter, stejně tak počet uchazečů na 1 volné pracovní místo s tím, že od roku 2018 počet volných pracovních míst převyšuje počet uchazečů o zaměstnání. Od počátku sledovaného období došlo k nárůstu podílu osob se zdravotním postižením, vyjma roku 2018, a od roku 2016 došlo k poklesu podílu osob s délkou evidence nad 12 měsíců.

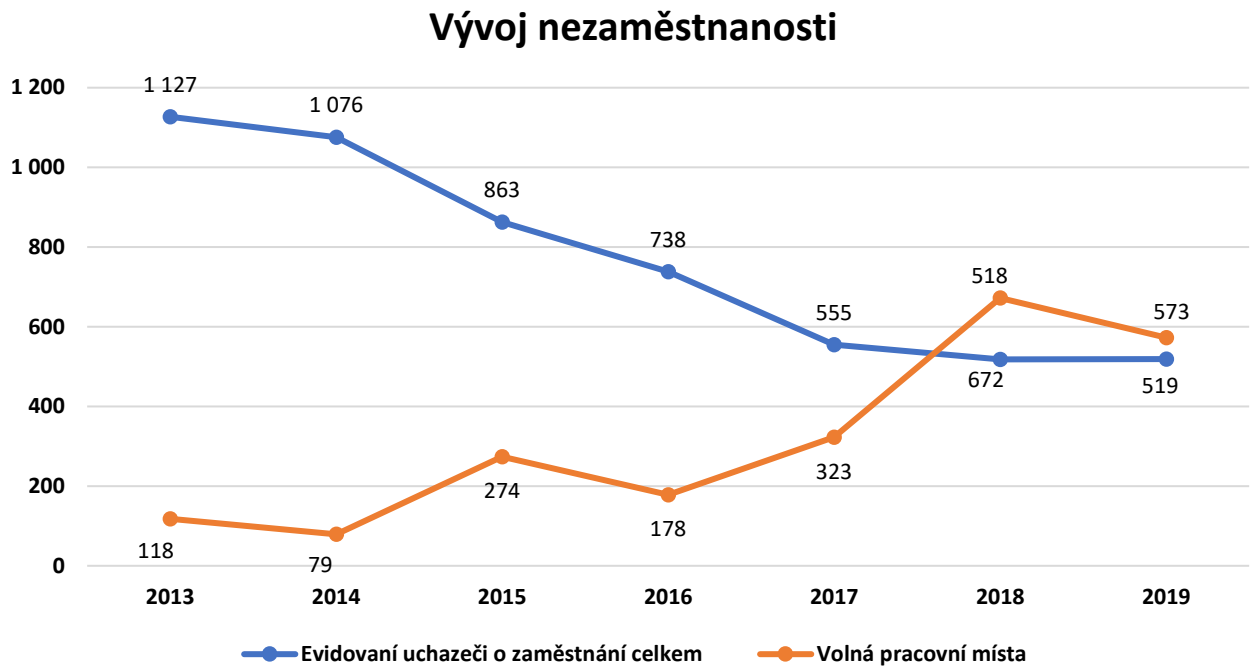
Tabulka 14. Vývoj nezaměstnanosti v SO ORP Kralovice v letech 2013-2019

SO ORP Kralovice	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Evidovaní uchazeči o zaměstnání celkem	1 127	1 076	863	738	555	518	519
z toho dosažitelní (%)	98,4	99,2	99,2	98,4	96,4	87,3	78,8
z toho občané se zdravotním postižením (%)	8,6	11,2	14,1	17,6	19,8	15,8	-
z toho absolventi (%)	3,4	5,4	3,7	2,2	2,3	3,3	-
z toho osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (%)	40,2	38,9	43,9	40,0	33,7	26,3	-
Volná pracovní místa	118	79	274	178	323	672	573
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	9,6	13,6	3,1	4,1	1,7	0,8	0,9
Podíl nezaměstnaných osob (%)	7,26	7,04	5,72	4,91	3,65	3,12	2,85

Zdroj: Český statistický úřad

Celkově počet nezaměstnaných od začátku do konce sledovaného období klesl o 53,9 %. Vývoj celkového poklesu uchazečů o zaměstnání a nárůstu volných pracovních míst od roku 2013 do roku 2019 v SO ORP Kralovice vyjadřuje také graf 2.

Graf 2. Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst v SO ORP Kralovice

Zdroj: data Český statistický úřad, graf CpKP ZČ

8. Zadluženost

V České republice fungují dva oficiální rejstříky exekucí, a to Centrální evidence exekucí, kterou provozuje Exekutorská komora České republiky, a dále Rejstřík zahájených exekucí, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti ČR. Ani jeden z uvedených rejstříků však neeviduje exekuce správní a daňové, proto tak v České republice chybí informace o skutečném počtu vedených exekučních řízení. Žádná z těchto institucí také aktuálně nepracuje komplexně s exekučními daty a neanalyzuje je.

Jako zdroj pro dokumentaci dat v oblasti zadluženosti obyvatel v řešeném území byla použita data poskytnutá od Exekutorské komory ČR (k 11. 5. 2020) za roky 2018 a 2019. Při interpretaci dat je důležité vzít na vědomí, že se jedná o agregovaná statistická data, která nebyla původně vystavena pro statistické účely. Extrakce statistických dat probíhá na základě složitého výpočtu a například na úrovni jednotlivých obcí by mohlo docházet k odchylkám. Uvedená data jsou tedy nejpřesnější na úrovni krajů a se zmenšující se úrovní sledovaného území se odchylky zvyšují. Nejsou zde tedy uvedena data za jednotlivé obce, protože by mohlo docházet ke zbytečným zkreslením a mylným informacím o zadlužení v konkrétních obcích.

Data shrnující zadluženost obyvatel řešeného území v letech 2018 a 2019 jsou prezentovány ve dvou následujících tabulkách. Tabulka 15 zobrazuje souhrnné informace o exekucích v SO ORP Kralovice a za celý Plzeňský kraj, tabulka 16 pak zobrazuje meziroční vývoj těchto informací v řešeném území. Z dat obecně vyplývá, že se situace v SO ORP Kralovice zlepšila. Snížil se počet a podíl osob v exekuci, stejně jako počet exekucí a celková vymáhaná jistina. Vzrostl ale průměrný počet exekucí na osobu a průměrná výše jistiny na osobu. Největší podíl osob má mezi 3 a 9 exekucemi (zhruba 40 %), následují osoby s 1 exekucí (téměř 30 %) a osoby s 10-29 exekucemi (téměř 20 %).

Co se týče srovnání s Plzeňským krajem, podíl osob v exekuci v řešeném území se pohybuje pod průměrem celého kraje a celkový počet exekucí má klesající tendenci stejně jako hodnoty na krajské úrovni. Roste však průměrný počet exekucí na osobu, v roce 2019 převýšil počet v Plzeňském kraji.

Tabulka 15. Obyvatelé řešeného území v exekuci v letech 2018 a 2019

Rok	2018		2019	
Území	**SO ORP Kralovice**	**Plzeňský kraj**	**SO ORP Kralovice**	**Plzeňský kraj**
Počet osob starších 15 let	19 058	494 362	19 101	498 206
Počet osob v exekuci	1 918	46 813	1 544	44 946
Podíl osob v exekuci	8,6	9,5	6,9	9,0
Počet osob ve věku 0-14 v exekuci	12	-	11	-
Počet osob ve věku 15-64 v exekuci	1 688	-	1 354	-
Počet osob ve věku 65+ v exekuci	196	-	165	-
Počet exekucí	10 772	260 431	8 948	249 128
Průměrný počet exekucí na osobu	5,6	5,6	5,8	5,5
Průměrná jistina na osobu	375 381	313 119	402 885	319 081
Celková vymáhaná jistina	719 981 433	-	622 053 736	-
Osoby s 1 exekucí	594	-	435	-
Osoby s 2 exekucemi	243	-	182	-
Osoby s 3 až 9 exekucemi	701	-	616	-
Osoby s 10 až 29 exekucemi	366	-	306	-
Osoby s 30 a více exekucemi	14	-	5	-

Zdroj: Exekutorská komora ČR

Tabulka 16. Obyvatelé řešeného území v exekuci v letech 2018 a 2019

Rok	2018	2019	Meziroční změna (%)
Počet osob starších 15 let	19 058	19 101	0,23
Počet osob v exekuci	1 918	1 544	-19,5
Podíl osob v exekuci	8,6	6,9	-19,77
Počet osob ve věku 0-14 v exekuci	12	11	-8,33
Počet osob ve věku 15-64 v exekuci	1 688	1 354	-19,79
Počet osob ve věku 65+ v exekuci	196	165	-15,82
Počet exekucí	10 772	8 948	-16,93
Průměrný počet exekucí na osobu	5,6	5,8	3,57
Průměrná jistina na osobu	375 381	402 885	7,33
Celková vymáhaná jistina	719 981 433	622 053 736	-13,60
Osoby s 1 exekucí	594	435	-26,77
Osoby s 2 exekucemi	243	182	-25,10
Osoby s 3 až 9 exekucemi	701	616	-12,13
Osoby s 10 až 29 exekucemi	366	306	-16,39
Osoby s 30 a více exekucemi	14	5	-64,29

Zdroj: Exekutorská komora ČR

9. Vzdělávání

Na území SO ORP Kralovice sídlí celkem 25 školských zařízení – 7 základních škol vč. 1 školy praktické, 7 mateřských škol, 7 zařízení slučujících mateřskou a základní školu, 2 základní umělecké školy a 2 střední školy. Z těchto zařízení je 22 příspěvkovou organizací obce nebo města, ve kterém má dané zařízení sídlo, dále 2 zařízení jsou příspěvkovou organizací Plzeňského kraje (Střední škola, Kralovice; Gymnázium a Střední odborná škola, Plasy) a jedno zařízení je soukromé.

V rámci zkvalitňování vzdělávání probíhá v řešeném území projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Kralovice II.“. Výstupem projektu bude místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Kralovice II., který stanoví priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v území na základě komunitního plánování, místní potřebnosti a podložených dat a analýz vzdělávací oblasti v území. Projekt je realizován od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2022 a jeho cílem je zvyšování kvality vzdělávání v základních a mateřských školách v území SO ORP Kralovice, a to prostřednictvím budování a rozvoje udržitelného systému komunikace a spolupráce zřizovatelů, škol, organizací neformálního a zájmového vzdělávání, rodičů, veřejnosti a dalších významných aktérů ovlivňujících vzdělávání v území.[9] Projekt je zaměřen na podporu společného strategického plánování, sdílení, realizaci a evaluaci vzdělávacích aktivit navazujících na výstupy Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání ORP Kralovice I.

Oblast vzdělávání je primárně řešena právě v projektech MAP, přesto částečně zasahuje i do sociální oblasti a je její nedílnou součástí. Proto je zahrnuta i do této analýzy.

V tabulce níže je uveden přehled základních a mateřských škol v regionu, včetně jejich kapacit a počtu dětí.

Tabulka 17. Základní a mateřské školy na území SO ORP Kralovice

Místo	Název, školské zařízení	Statut	Kapacita			Počet dětí (k 30. 9.)		
			dětí	školní jídelny	školní družiny	2017	2018	2019
Bezvěrov	Základní škola a mateřská škola Bezvěrov	p.o. obce		50				
	• Základní škola		30		30	13	18	20
	• Mateřská škola		22		-	20	20	22
Dobříč	Základní škola Dobříč	p.o. obce						
	• Základní škola		75	50	55	45	50	44
Dolní Bělá	Základní škola a mateřská škola Ludvíka Očenáška Dolní Bělá	p.o. obce		260				
	• Základní škola		450		60	161	164	176
	• Mateřská škola		65		-	64	61	65
Chříč	• Základní škola Pivoňka	školská p.o.	40	-	40	-	-	-
	• Mateřská škola Chříč	p.o. obce	22	55	-	19	22	21
Kaznějov	• Základní škola Kaznějov	p.o. města	540	540	120	337	330	325
	• Mateřská škola Kaznějov sídliště		152	152	-	109	116	112
Kozojedy	Základní škola a Mateřská škola Kozojedy	p.o. obce		250				
	• Základní škola		235		35	87	87	94
	• Mateřská škola		60		-	38	38	43
Kožlany	Základní škola a Mateřská škola dr. E. Beneše Kožlany	p.o. města		360				
	• Základní škola		390		120	148	144	145
	• Mateřská škola		70		-	46	48	48
Kralovice	• Základní škola Kralovice	p.o. města	600	600	120	387	383	379
	• Základní škola praktická Kralovice		66	-	20	33	30	39
			172	185	-	142	150	146

[9] Více informací na: http://www.kralovice.mapplzensko.cz/o-projektu.php

	• Mateřská škola Kralovice							
Manětín	• Základní škola Manětín • Mateřská škola Manětín	p.o. města	250 56	200 56	65 -	179 36	153 38	148 47
Mladotice	Základní škola a mateřská škola Mladotice • Základní škola • Mateřská škola	p.o. obce	 60 28	58	 32 -	 29 24	 30 26	 32 24
Nečtiny	Základní škola a Mateřská škola Nečtiny • Základní škola • Mateřská škola	p.o. obce	 60 28	60	 40 -	 30 13	 24 19	 23 22
Obora	• Mateřská škola Obora	p.o. obce	38	38	-	32	33	33
Plasy	• Základní škola Plasy • Mateřská škola Plasy	p.o. města	300 140	600 140	90 -	248 116	253 132	258 120
Rybnice	• Mateřská škola Rybnice	p.o. obce	28	28		18	23	19
Žihle	Masarykova základní škola a mateřská škola v Žihli • Základní škola • Mateřská škola	p.o. obce	 300 60	250	 75 -	 149 46	 52 43	 157 35

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR

Předškolní vzdělávání zajišťuje na daném území celkem 14 zařízení, 7 z nich působí jako samostatné příspěvkové organizace měst a obcí (Chříč, Kaznějov, Kralovice, Manětín, Obora, Plasy a Rybnice). Dalších 7 příspěvkových organizací vykonává svoji činnost jako sloučené mateřské školy se základní školou (Bezvěrov, Dolní Bělá, Kozojedy, Kožlany, Mladotice, Nečtiny a Žihle). Největší kapacitu předškolních dětí vykazují zařízení působící v největších městech území, tedy Mateřská škola Kaznějov sídliště, Mateřská škola Kralovice a Mateřská škola Plasy. Naopak zařízení pro předškolní výchovu s nejmenší kapacitou poskytují obce Bezvěrov a Chříč. V každém předškolním zařízení je také provozována školní jídelna.

V následující tabulce je zobrazen počet dětí v předškolním vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Ve sledovaném období počet dětí výrazněji klesl v roce 2019. Naprostá většina dětí se SVP je se zdravotním postižením, případně jiným zdravotním znevýhodněním.

Tabulka 18. Počty dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v MŠ na území SO ORP Kralovice

Děti			Počet dětí 2017	Počet dětí 2018	Počet dětí 2019
Děti se SVP celkem			61	61	49
z toho	se zdravotním postižením		58	61	49
	s jiným zdravotním znevýhodněním		0	2	0
	ostatní[10]		2	0	0
	v tom[11]	kategorie K	1	0	0
		kategorie Z	1	0	0

[10] Děti se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.

[11] **Kategorie K** představuje znevýhodnění dětí z důvodu odlišného sociokulturního prostředí. Konkrétně kategorie K (kulturní odlišnost) může představovat znevýhodnění z důvodu příslušnosti k etnické nebo národnostní skupině či specifickému sociálnímu prostředí, zejména je-li znevýhodnění spojeno s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka**. Kategorie Z** (odlišné životní podmínky) může představovat například žáka, který není dlouhodobě podporován ke vzdělávání (z důvodů materiálního zázemí, bytových podmínek), jehož zákonní zástupci nespolupracují se školou atd. **Kategorie V** potom představuje kombinaci obou výše uvedených

		kategorie V	0	0	0

Zdroj: Odbor školství a obecní živnostenský úřad MÚ Kralovice

V tabulce 19 jsou dále zobrazeny jednotlivé druhy zdravotního postižení u dětí se SVP v předškolním vzdělávání diagnostikované školským poradenským zařízením v MŠ. Nejvíce dětí je s více vadami.

Tabulka 19. Děti v běžných třídách MŠ podle druhu zdravotního postižení na území SO ORP Kralovice

Děti		Počet dětí 2017	Počet dětí 2018	Počet dětí 2019
S mentálním postižením		3	3	2
z toho	se středně těžkým	0	1	1
	s těžkým	0	0	0
	s hlubokým	0	0	0
Se sluchovým postižením		0	1	0
z toho s těžkým		0	0	0
Se zrakovým postižením		0	0	0
z toho s těžkým		0	0	0
Se závažnými vadami řeči		1	4	1
z toho s těžkými		0	1	0
S tělesným postižením		1	0	0
z toho s těžkým		0	0	0
S více vadami		1	1	4
z toho hluchoslepé		0	0	0
Se závažnými vývojovými poruchami		1	0	1
S poruchami autistického spektra		1	2	2
Celkem		**8**	**11**	**10**

Zdroj: Odbor školství a obecní živnostenský úřad MÚ Kralovice

V následující tabulce jsou uvedeny počty dětí navštěvující speciální třídy mateřských škol, jež jsou rozdělené dle druhu postižení, které bylo diagnostikované školským poradenským zařízením. Děti, které do speciálních tříd MŠ dochází, trpí nejvíce závažnými vadami řeči.

Tabulka 20. Děti ve speciálních třídách MŠ podle druhu zdravotního postižení na území SO ORP Kralovice

Děti	Počet dětí 2017	Počet dětí 2018	Počet dětí 2019
S mentálním postižením	0	1	0
Se sluchovým postižením	0	0	0
z toho s těžkým	0	0	0
Se zrakovým postižením	0	0	0
z toho s těžkým	0	0	0
Se závažnými vadami řeči	49	48	39
S tělesným postižením	0	0	0
z toho s těžkým	0	0	0
S více vadami	0	0	0
z toho hluchoslepé	0	0	0
Se závažnými vývojovými poruchami	0	0	0
S poruchami autistického spektra	1	1	0
Celkem	**50**	**50**	**39**

Zdroj: Odbor školství a obecní živnostenský úřad MÚ Kralovice

kategorií. (http://katalogpo.upol.cz/socialni-znevyhodneni/1-vymezeni-terminu-socialni-znevyhodneni/1-1-definice-socialniho-znevyhodneni/)

Základní školství daného území zajišťuje 14 základních škol. Jedná se o 13 příspěvkových organizací měst a obcí a 1 je provozováno jako soukromá organizace. Jako samostatné příspěvkové organizace působí 6 základních škol (Dobříč, Kaznějov, Kralovice 2x, Manětín a Plasy). Dalších 7 základních škol je sloučenou příspěvkovou organizací s mateřskou školou (Bezvěrov, Dolní Bělá, Kozojedy, Kožlany, Mladotice, Nečtiny a Žihle). Svoji činnost zde provozuje také 1 školská právnická osoba, a to Základní škola Pivoňka v obci Chříč, která při výuce využívá metodu Montessori.

Největší kapacitu žáků vykazuje Základní škola Kralovice, Základní škola Kaznějov a také Základní škola a Mateřská škola Ludvíka Očenáška Dolní Bělá. Základní vzdělávání pro 1. i 2. stupeň zajišťují všechny základní školy vyjma základní školy v Bezvěrově, Dobříči, Mladoticích a Nečtinech. Základní škola Pivoňka nyní usiluje o zřízení 2. stupně. Na výuku dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je zaměřena Základní praktická škola Kralovice. V každé ZŠ je provozována školní družina, a kromě dvou základních škol i školní jídelna. Základní informace o vzdělávacích plánech jednotlivých škol jsou prezentovány na webových stránkách škol nebo jejich zřizovatelů.

Rozdělení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami navštěvující běžné třídy základních škol je uvedeno v tabulce 21. Za poslední 3 roky se počty žáků spíše pravidelně zvyšují.

Tabulka 21. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných třídách ZŠ na území SO ORP Kralovice

Žáci			Počet dětí 2017	Počet dětí 2018	Počet dětí 2019
Děti se SVP celkem			164	185	228
z toho	se zdravotním postižením		138	163	204
	s jiným zdravotním znevýhodněním		13	26	25
	odlišné kulturní a životní podmínky		13	15	15
	v tom[12]	kategorie K	1	0	1
		kategorie Z	10	13	10
		kategorie V	2	2	4
	s prodlouženou délkou vzdělávání		6	0	0
	s upravenými výstupy		27	33	43

Zdroj: Odbor školství a obecní živnostenský úřad MÚ Kralovice

V tabulce 22 jsou dále rozděleni žáci v běžných třídách dle druhu postižení, které bylo diagnostikováno školským poradenským zařízením. Během sledovaného období nevíce vzrostl počet žáků se závažnými vývojovými poruchami učení a žáků se závažnými vadami řeči. Celkový počet dětí se zdravotním postižením v běžných třídách vzrostl za sledované období o 76 %.

Tabulka 22. Žáci v běžných třídách ZŠ podle druhu zdravotního postižení na území SO ORP Kralovice

Děti		Počet dětí 2017	Počet dětí 2018	Počet dětí 2019
S mentálním postižením		6	11	12
z toho	se středně těžkým	1	1	0
	s těžkým	0	0	0

[12] **Kategorie K** představuje znevýhodnění dětí z důvodu odlišného sociokulturního prostředí. Konkrétně kategorie K (kulturní odlišnost) může představovat znevýhodnění z důvodu příslušnosti k etnické nebo národnostní skupině či specifickému sociálnímu prostředí, zejména je-li znevýhodnění spojeno s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka**. Kategorie Z** (odlišné životní podmínky) může představovat například žáka, který není dlouhodobě podporován ke vzdělávání (z důvodů materiálního zázemí, bytových podmínek), jehož zákonní zástupci nespolupracují se školou atd. **Kategorie V** potom představuje kombinaci obou výše uvedených kategorií. (http://katalogpo.upol.cz/socialni-znevyhodneni/1-vymezeni-terminu-socialni-znevyhodneni/1-1-definice-socialniho-znevyhodneni/)

Se sluchovým postižením	0	0	1
z toho s těžkým	0	0	0
Se zrakovým postižením	1	1	2
z toho s těžkým	1	0	0
Se závažnými vadami řeči	10	10	17
z toho s těžkými	3	2	5
S tělesným postižením	0	1	0
z toho s těžkým	0	1	0
S více vadami	12	13	11
z toho hluchoslepé	0	0	0
Se závažnými vývojovými poruchami učení	43	53	72
Se závažnými vývojovými poruchami chování	21	43	48
S poruchami autistického spektra	1	1	2
Celkem	**94**	**133**	**165**

Zdroj: Odbor školství a obecní živnostenský úřad MÚ Kralovice

V následující tabulce jsou uvedeny počty žáků navštěvující speciální třídy základních škol, jež jsou rozdělené dle druhu postižení, které bylo diagnostikované školským poradenským zařízením. Jak je patrné, v posledních 3 letech větší část dětí ve speciálních třídách navštěvovala druhý stupeň. Žáci, kteří do speciální třídy ZŠ dochází, trpí nejčastěji mentálním postižením.

Tabulka 23. Žáci ve speciálních třídách ZŠ podle druhu zdravotního postižení na území SO ORP Kralovice

Žáci	Počet žáků na 1. stupni			Počet žáků na 2. stupni		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
S mentálním postižením	12	11	16	27	14	16
Se sluchovým postižením	0	0	0	0	0	0
Se zrakovým postižením	0	0	0	0	0	0
Se závažnými vadami řeči	0	0	0	0	0	0
S tělesným postižením	0	0	0	0	0	0
S více vadami	1	2	4	4	3	3
Se závažnými vývojovými poruchami učení	0	0	0	0	0	0
Se závažnými vývojovými poruchami chování	0	0	0	0	0	0
S poruchami autistického spektra	0	0	0	0	0	0
Celkem	**13**	**13**	**20**	**31**	**17**	**19**

Zdroj: Odbor školství a obecní živnostenský úřad MÚ Kralovice

Podle údajů Ministerstva financí ČR byl k 30. 9. 2019 celkový počet dětí v mateřských školách na území SO ORP Kralovice 757. Z těchto dětí jich bylo 39 zařazeno do speciální třídy. Celkový počet žáků v ZŠ byl ke stejnému datu a území 1 840. Z tohoto počtu bylo taktéž 39 žáků ve speciálních třídách. Mezi žáky plnící školní docházku podle § 41 (individuální vzdělávání žáka) školského zákona byl v území evidován 1 a mezi žáky plnící školní docházku podle § 38 (povolení plnění povinné školní docházky v zahraniční škole) školského zákona pak 10.

V tabulce 24 je uveden počet úvazků pracovníků v rámci MŠ a ZŠ v řešeném území. Za poslední 3 roky se pravidelně navyšovaly úvazky asistentů pedagoga, celkem vzrostly o 10,1 úvazku. Pozice školního psychologa a speciálního pedagoga není v těchto letech evidována.

Tabulka 24. Počty úvazků pracovníků v rámci MŠ a ZŠ na území SO ORP Kralovice

Pozice	2017	2018	2019

	MŠ	ZŠ	MŠ	ZŠ	MŠ	ZŠ
Asistenti pedagoga	6,23	19,21	7,08	25,6	8,26	27,28
Školní psycholog	0	0	0	0	0	0
Speciální pedagog	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Odbor školství a obecní živnostenský úřad MÚ Kralovice

Střední vzdělání v SO ORP Kralovice nabízí celkem 2 školská zařízení, která jsou příspěvkovou organizací Plzeňského kraje.

Střední škola, Kralovice nabízí jak čtyřletý studijní maturitní obor (sociální činnost), tak i tříleté učební obory (mechanik opravář motorových vozidel, opravář zemědělských strojů). Škola také umožňuje doplnit si maturitu v rámci nástavbového studia. Kapacita školy je 300 žáků a vedle školní jídelny provozuje škola také domov mládeže pro 85 žáků.

Původní Gymnázium a Střední odborná škola byly dříve dva samostatné subjekty, které po sloučení vystupují pod společným názvem Gymnázium a Střední odborná škola, Plasy. Gymnázium nabízí denní obory, a to čtyřletý s kapacitou 125 žáků a osmiletý s kapacitou 240 žáků. Na SOŠ je možné studovat čtyřleté maturitní obory (agropodnikání, veterinářství, obchodní akademie) s maximální kapacitou 308 žáků. Škola také nabízí stravování ve školní jídelně a ubytování v domově mládeže s kapacitou 88 žáků.

Tabulka 25. Střední školy na území SO ORP Kralovice

Místo	Název	Statut	Kapacita		
			žáků	školní jídelny	domova mládeže
Kralovice	Střední škola, Kralovice, nám. Osvobození 32	p.o. kraje	300	220	85
Plasy	Gymnázium a Střední odborná škola, Plasy	p.o. kraje	650	240	88

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR

V SO ORP Kralovice působí také Základní umělecká škola Kralovice s kapacitou 360 žáků (působí i v Kaznějově) a Základní umělecká škola Plasy s kapacitou 565 žáků (působí i v Manětíně a Dolní Bělé). Obě jsou zřízeny jako příspěvkové organizace uvedených měst. Umělecké školy nabízejí vzdělávání žáků v hudebních a výtvarných oborech, v Kralovicích je možné navštěvovat navíc obor taneční.

Tabulka 26. Základní umělecké školy na území SO ORP Kralovice

Místo	Název	Statut	Kapacita žáků
Kralovice	Základní umělecká škola Kralovice	p.o. města	360
Plasy	Základní umělecká škola Plasy	p.o. města	565

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR

Pro mimoškolní volnočasové aktivity jsou k dispozici také DDM (Dům dětí a mládeže Kralovice, Dům dětí a mládeže Kopretina Plasy, Dům dětí a mládeže v Žihli). Dětem, mládeži, ale i dospělým jsou nabízeny kroužky společenskovědní, přírodovědné, kreativní, vzdělávací, hudebně-rytmické, sportovní a další.

Tabulka 27. Domy dětí a mládeže na území SO ORP Kralovice

Místo	Název	Statut	Kapacita
Kralovice	Dům dětí a mládeže Kralovice	p.o. města	neuvádí se
Plasy	Dům dětí a mládeže Kopretina Plasy	p.o. města	neuvádí se

Žihle	Masarykova základní škola a mateřská škola v Žihli, Dům dětí a mládeže	p.o. obce	neuvádí se

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR

Jedním ze sociálních témat, kterým je možné zabývat se ve školství je počet cizinců ve vzdělávání. Následující tabulka 28 zobrazuje srovnání počtu a podílu cizinců v ZŠ v jednotlivých SO ORP Plzeňského kraje a ČR. Z tabulky vyplývá, že v SO ORP Kralovice je podíl cizinců 11. nejnižší v kraji, tento průměr je i nižší než průměr kraje i ČR.

Tabulka 28. Cizinci na ZŠ podle ORP Plzeňského kraje v roce 2018

Území	Žáci celkem	z toho cizinci	Podíl cizinců (%)
Tachov	3 207	235	7,3
Plzeň	17 428	934	5,4
Domažlice	3 667	184	5,0
Rokycany	4 070	137	3,4
Stříbro	1 490	49	3,3
Horšovský Týn	1 494	43	2,9
Nepomuk	923	25	2,7
Klatovy	4 549	101	2,2
Nýřany	4 458	97	2,2
Stod	1 974	42	2,1
Kralovice	**1 836**	**33**	**1,8**
Přeštice	2 083	36	1,7
Sušice	1 911	23	1,2
Blovice	1 026	11	1,1
Horažďovice	1 121	12	1,1
ZŠ celkem	**51 237**	**1 962**	**3,8**
Česká republika	-	-	**2,6**

Zdroj: MŠMT ČR

10. Sociální oblast

Následující kapitola se zabývá sociální oblastí dle různých cílových skupin – senioři a osoby se zdravotním postižením; děti, mládež, rodiny s dětmi a ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením. Pro uvedení problematiky je níže k dispozici tabulka 29 s počty klientů sociálních pracovníků obcí Kralovice, Manětín a Plasy, se kterými se aktivně v daných letech pracovalo dle cílové skupiny/problému. Z tabulky je patrné, že v posledním roce sledovaného období došlo k poklesu klientů sociálních pracovníků (o 31 %). Tento pokles aktivních klientů nemusí však nutně představovat i celkový úbytek lidí v uvedených cílových skupinách v SO ORP. Daný pokles může být zapříčiněn jednak zintenzivněním práce s jednotlivými klienty, ale také lepší informovaností občanů o sociálních službách, kteří se v případě potřeby neobrací tak často na sociální pracovníky obcí, ale přímo na sociální služby.

Tabulka 29. Počet klientů sociálních pracovníků obcí Kralovice, Manětín a Plasy v letech 2017-2019

Cílová skupina klientů sociální práce	SO ORP Kralovice		
	2017	2018	2019
Osoby se zdravotním postižením včetně osob s duševní poruchou	134	123	127
Osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	16	33	22
Osoby s různým rozsahem omezení svéprávnosti	8	15	6
Osoby ohrožené sociálním vyloučením	65	50	35
Osoby ohrožené rizikovým způsobem života	68	61	32
Oběti agrese, trestné činnosti a domácího násilí	0	1	0

Osoby, které se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení, včetně osob bez přístřeší	34	34	17
Nezaměstnaní	29	32	30
Imigranti	0	0	0
Rodiny s dětmi	23	25	16
Anonymní klienti	19	43	-
Další skupiny osob neuvedené výše	31	27	11
Celkem	**427**	**444**	**296**

Zdroj: MPSV (výkaz V 26-01)

10.1. Senioři a osoby se zdravotním postižením

V dotazníkovém šetření pro obce bylo mimo jiné zjišťováno, jaké jevy považují obce na svém území aktuálně za problémové, bez ohledu na to, zda se je daří úspěšně řešit či nikoliv. V souvislosti se seniory a osobami se zdravotním postižením vybralo z daných možností 13 obcí, že momentálně řeší „problémy nesoběstačných či osamělých seniorů“, 7 obcí pak „problémy rodin pečující o zdravotně postiženého či nemohoucího člena rodiny“ a „místa v obci s nezajištěným bezbariérovým přístupem“. 2 obce uvedly jako problémový jev „nedostatek aktivit pro soběstačné seniory“

Z rozhovorů se zástupci obcí vyplynulo, že téma péče o seniory výrazně převažuje nad ostatními potřebami obcí v souvislosti s tíživými životními situacemi občanů. Zástupci obcí se shodnou na tom, že v naprosté většině případů je rodina schopna postarat se o seniorského člena s nižší soběstačností svépomocí. Přesto v souvislosti se stárnutím obyvatel řeší, některé obce aktuálně, jiné do budoucna, zajištění asistenční terénní podpory pro své občany tak, aby i při zhoršení soběstačnosti a zdravotního stavu mohli zůstat doma, ve svém prostředí. Některé obce, kde je již pečovatelská služba zajištěna, zmínily, že by do budoucna v případě potřeby uvítaly její rozšíření co do rozsahu, tak i provozní doby. Nejčastějším tématem v souvislosti s nesoběstačností seniorů je zajištění teplé stravy, konkrétně obědů. Ta je často zajištěna prostřednictvím zemědělských družstev působících v obcích, či soukromých firem. 3 obce také uvedly, že vítanou službou by pro seniory s omezenou pohyblivostí mohlo být také tzv. Senior taxi k zajištění osobní dopravy zejm. na nákupy, k lékařům aj.

Také v souvislosti s „problémy rodin pečujících o zdravotně postiženého či nemohoucího člena rodiny“ zástupci obcí potvrdili, že v obcích „funguje rodina“ a převažují rodiny, které se o své blízké starají samy nebo v kombinaci s dostupnou sociální či zdravotní službou (pečovatelská služba, terénní ošetřovatelská služba aj.). V případě péče o zdravotně postižené děti některé rodiny využívají služeb, za kterými musí dlouze dojíždět (např. denní/týdenní stacionář) nebo s malými dětmi využívají podpory rané péče či jiných forem služeb. Některé rodiny však na péči pravděpodobně zůstávají samy a jsou tak ohroženy vyčerpáním, sociální izolací, případně nemožností běžným způsobem díky intenzivní péči pracovat.

S bariérami veřejně přístupných míst vč. obecních úřadů a jiných budov se lze v obcích na Kralovicku setkat poměrně často, přičemž jako problém je vnímá pouze 7 obcí. Důvodem je skutečnost, že většina obcí umí najít a zajistit alternativní řešení k jejich překonání (např. zajištěním náhradní místnosti k jednání v přízemí, zapůjčením nájezdu, výpomocí hasičů při vynesení osoby s invalidním vozíkem atp.). Ani domy s pečovatelskou službou, obecní byty nebo společenské místnosti nejsou ve většině případů koncipovány jako bezbariérové. Bezbariérovost ale není zajištěna v mnoha obcích ani při běžném pohybu po obci (absence chodníků je v malých obcích velmi častá) a jako významnou bariéru lze vnímat také nedostatečnou nabídku veřejné dopravy, a to z pohledu absence či nedostatku autobusových linek, což způsobuje překážky v mnoha běžných činnostech osobám některých obcí na Kralovicku a v konečném důsledku může vést k sociálnímu vyloučení.

Řada obcí v regionu organizuje či spolupořádá jednorázové akce a aktivity pro široké spektrum svých obyvatel, vč. seniorů. Nejčastějším hybatelem aktivit v regionu jsou tradičně obecní Sbory dobrovolných hasičů, které pořádají vždy během roku opakující se akce typu dětské dny, MDŽ, Májka, Den dětí, lampionový průvod aj. V některých obcích také existují kulturní spolky nebo kluby, které ať aktivní nebo pasivní formou účelný způsob využití volného času seniorům i ostatním obyvatelům v průběhu celého roku nabízí. Řada seniorů také dojíždí do těchto klubů do větších měst či za hranice regionu Kralovicka. Malé obce na provoz těchto klubů za své obyvatele přispívají, případně pomáhají zajistit dopravu. V regionu se realizují také vzdělávací projekty pro seniory, jako např. Informovaný senior či Univerzita třetího věku. Nedostatek aktivit pro soběstačné seniory tedy není vnímaný jako významně problémová oblast života na Kralovicku.

V oblasti péče o seniory byla zaměřena pozornost na zmapování přehledu příjemců důchodu. Data jsou bohužel dostupná pouze na úrovni okresů, v tabulkách níže je proto uveden přehled příjemců důchodu a výše průměrných důchodů s ohledem na typ pobíraného důchodu v okrese Plzeň-sever, v Plzeňském kraji a případně v ČR. Pro zhodnocení změn v této oblasti je porovnána situace v roce 2010 a 2019, uvedená data jsou vždy k 31. 12. daného roku.

Jak je vidět v tabulce 30, výše průměrného důchodu byla v obou sledovaných letech v okrese Plzeň-sever poměrně srovnatelná s výší průměrného důchodu v kraji (nižší o 0,68 % v roce 2010 a o 0,2 % v roce 2019). V roce 2019 vzrostla výše průměrného důchodu v okrese Plzeň-sever i v celém Plzeňském kraji oproti roku 2010 zhruba o 30 %. Z průměrných důchodů byl nejvyšší vdovecký kombinovaný důchod (kombinace se starobním či invalidním důchodem). Nejnižší hodnoty dosahují průměrné důchody pro 1. a 2. stupeň invalidity. Průměrná výše důchodů v okrese Plzeň-sever je v daných letech srovnatelná s výší na úrovni kraje i ČR. Větší rozdíl byl zaznamenám pouze v roce 2010 u důchodu pro invaliditu 1. stupně, kdy celorepublikový průměr byl o zhruba o 48 % vyšší než průměr okresní a krajský.

Tabulka 30. Průměrná výše důchodu k 31.12. daného roku

Průměrný důchod										
Rok	Územní úroveň	Průměrný důchod celkem	v tom							
			Starobní	Invalidní			Vdovský		Vdovecký	
				pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	sólo	kombinovaný	sólo	kombinovaný
2010	Plzeňský kraj	9 882	10 075	9 701	6 724	6 043	6 651	10 947	5 702	12 334
	okres Plzeň-sever	9 815	9 991	9 651	6 775	6 089	6 703	10 839	5 683	12 326
	ČR	-	10 123	9 656	6 671	8 989	6 744	-	5 660	-
2019	Plzeňský kraj	12 950	13 407	12 122	7 965	6 819	8 793	14 418	7 844	16 380
	okres Plzeň-sever	12 923	13 378	12 060	8 096	6 839	8 838	14 232	7 970	16 348
	ČR	-	13 468	11 905	7 923	6 851	8 866	-	7 898	-

Zdroj: ČSSZ; ČSÚ

Následující tabulka 31 obsahuje vybrané informace o počtech příjemců důchodů v letech 2010 a 2019. Počet všech příjemců důchodů byl v roce 2010 v okrese Plzeň-sever 19 248, v roce 2019 pak 20 930 osob, což představuje nárůst o 8,7 %. Ve stejném období došlo v celém Plzeňském kraji

k nárůstu o necelých 5 %. Největší část příjemců pobírá důchod starobní, v okrese Plzeň-sever to bylo v roce 2010 celkem 11 412 osob a v roce 2019 pak 13 122 osob, což představuje nárůst o 15 % (v Plzeňském kraji došlo k nárůstu o 11,5 %). Během sledovaného období došlo k velmi výraznému nárůstu předčasných starobních důchodů, v okrese Plzeň-sever o 1 133, což představuje 33% nárůst a v kraji o 7 967 osob (nárůst o 32 %).

Dále je z tabulky zřejmé, že je v okrese Plzeň-sever ve sledovaném období zaznamenán nárůst v počtech příjemců invalidních důchodů, a to pro 1. stupeň invalidity o 16,2 % (o necelých 11 % v Plzeňském kraji) a pro 2. stupeň o necelých 90 % (70 % v Plzeňském kraji). Pro 3. stupeň je naopak zaznamenán úbytek příjemců o 11 % (21 % v Plzeňském kraji).

Tabulka 31. Počet příjemců důchodu k 31.12. daného roku

Počet příjemců důchodu												
Rok	Územní úroveň	Příjemci důchodů celkem[13]	v tom									
			Starobní			Invalidní			Vdovský		Vdovecký	
			plný celkem	z toho		pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	sólo	kombinovaný[14]	sólo	kombinovaný
				poměrný	předčasný							
2010	Plzeňský kraj	155 168	90 678	271	24 801	13 806	2 980	8 148	1 943	29 892	373	5 131
	okres Plzeň-sever	19 248	11 412	30	3 432	1 476	332	1 003	261	3 733	61	671
2019	Plzeňský kraj	162 774	101 086	213	32 768	10 903	5 076	9 033	968	28 230	266	5 352
	okres Plzeň-sever	20 930	13 122	19	4 565	1 310	630	1 165	120	3 578	40	749

Zdroj: ČSSZ; ČSÚ

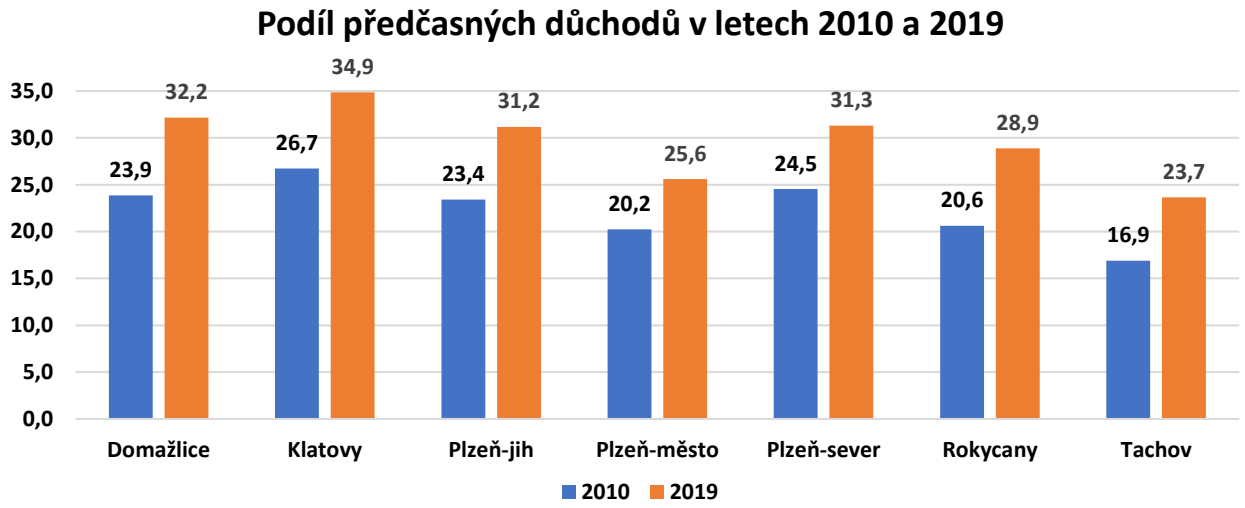
V příloze 6 je dále uveden počet vyplacených důchodů rozdělený dle jednotlivých okresů Plzeňského kraje. Starobní a invalidní důchod je uveden včetně vdovského a vdoveckého kombinovaného důchodu.

Následující graf znázorňuje srovnání podílu předčasných důchodů ze všech starobních důchodů pro jednotlivé okresy v Plzeňském kraji. V podílu předčasných důchodů jsou započítány i předčasné důchody vdovské a vdovecké kombinované. Z grafu je zřejmé, že v obou sledovaných obdobích se okres Plzeň-sever řadí k okresům s vyšším podílem předčasných důchodů v Plzeňském kraji (zaujímá 2, resp. 3 místo).

[13] Jedná se o součet příjemců všech druhů důchodů (včetně sirotčího)

[14] Kombinace vdovského/vdoveckého důchodu s jakýmkoliv druhem dalšího důchodu

Graf 3. Podíl předčasných důchodů v okresech Plzeňského kraje k 31.12. daného roku v %

Zdroj: data ČSSZ, graf CpKP ZČ

V tabulce 32 je na závěr přehledu důchodů uveden průměrný věk příjemců za sledované období. Celkově je patrné stárnutí populace, a tím pádem také zvyšující se průměrný věk příjemců. Změna ve věkovém průměru v okrese Plzeň-sever kopíruje trend v celém Plzeňském kraji. Největší nárůst nastal u předčasného starobního důchodu, a to o 7 let v případě mužů a 9 let v případě žen. K poklesu věkového průměru v okrese Plzeň-sever došlo u invalidních důchodů 1. a 2. stupně u mužů (o 1 rok). Největší průměrný věk vykazují dlouhodobě příjemci kombinovaných vdovských/vdoveckých důchodů.

Tabulka 32. Průměrný věk příjemců důchodů k 31. 12. daného roku

Rok	Územní úroveň	Příjemci důchodů celkem		V tom													
				starobní		z toho		pro invaliditu 3. stupně		pro invaliditu 2. stupně		pro invaliditu 1. stupně		vdovský		vdovecký	
						předčasný								sólo	kombinovaný	sólo	kombinovaný
		Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
2010	Plzeňský kraj	65	66	69	66	66	63	50	50	50	48	49	47	57	75	52	76
	okres Plzeň-sever	65	66	69	66	66	62	49	49	51	49	50	47	57	75	54	75
2019	Plzeňský kraj	67	69	71	70	74	71	49	50	50	50	50	50	56	77	53	78
	okres Plzeň-sever	67	68	71	69	73	71	49	49	50	50	49	50	57	77	54	77

Zdroj: ČSSZ

Osoby, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné osoby, mají dle zákona o sociálních službách nárok na příspěvek na péči (PnP), jehož výše je odvozována od stupně závislosti na pomoci. PnP je tedy vyplácen především osobám se zdravotním postižením a seniorům a je určen výhradně k zajištění sociální péče příjemci příspěvku prostřednictvím sociální služby, rodinného příslušníka či jiné osoby. Příspěvek je přiznáván (nebo jeho výše je měněna) na základě místního šetření a posouzení posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení. Příspěvek vyplácí příslušné kontaktní pracoviště ÚP ČR.

V následující tabulce 33 je uveden počet a výše příspěvků na péči vyplacených žadatelům s trvalou adresou ve správním obvodu obcí s pověřeným úřadem (dále jen SO POÚ) Kralovice, Manětín a Plasy v letech 2017-2019.

Z dat je patrné, že počet vyplacených PnP za celé území SO ORP se od začátku sledovaného období zvýšil o 18,5 %. Meziročně počet vyplacených PnP rostl za SO POÚ Kralovice a Manětín, za SO POÚ Plasy měl vývoj kolísavý charakter. Zhruba 47 % všech dávek bylo vyplaceno na území SO POÚ Kralovice, 39 % na území SO POÚ Plasy a zbytek na SO POÚ Manětín. Tento poměr se za poslední 3 roky nezměnil. Průměrná výše dávky se v roce 2019 v porovnání s rokem 2017 zvýšila – nejvíce za SO POÚ Manětín (o 38 %), nejméně za SO POÚ Plasy (zhruba 3 %). Za SO POÚ Kralovice to bylo o 16 %.

Tabulka 33. Příspěvky na péči vyplacené v SO POÚ sledovaného území v letech 2017-2019

Příspěvky na péči vyplacené v SO POÚ sledovaného území							
Typ dávky	**Rok**	**Trvalá adresa žadatele**	**Vyplacená dávka v Kč**	**Počet vyplacených dávek za rok**	**Průměrná měsíční celkem vyplacená dávka**	**Počet dávek (měsíční průměr)**	**Průměrná dávka na osobu**
Příspěvek na péči	**2017**	POÚ Kralovice	25 574 220	4 501	2 131 185	375	5 682
		POÚ Manětín	6 226 080	1 250	518 840	104	4 981
		POÚ Plasy	21 894 000	3 652	1 824 500	304	5 995
		ORP Kralovice	**53 694 300**	**9 403**	**4 474 525**	**783**	-
	2018	POÚ Kralovice	25 734 980	4 515	2 144 582	376	5 700
		POÚ Manětín	6 615 740	1 251	551 312	104	5 288
		POÚ Plasy	21 249 540	3 652	1 770 795	304	5 819
		ORP Kralovice	**53 600 260**	**9 418**	**4 466 689**	**784**	-
	2019	POÚ Kralovice	30 509 260	4 644	2 542 438	387	6 570
		POÚ Manětín	8 440 240	1 229	703 353	102	6 868
		POÚ Plasy	24 697 740	4 013	2 058 062	334	6 154
		ORP Kralovice	**63 647 240**	**9 886**	**5 303 853**	**823**	-

Zdroj: MPSV (OKStat)

Vývoj počtu vyplacených příspěvků na péči je možné sledovat také v jednotlivých stupních závislosti podle struktury jejich příjemců (dle věku a pohlaví). V tabulce 34 níže jsou zobrazeny tyto ukazatele v letech 2017-2019, zároveň tabulka obsahuje pro srovnání také data za Plzeňský kraj.

Z dat obecně vyplývá, že v SO ORP Kralovice bylo ve sledovaných letech vypláceno nejvíce příspěvků ve věkové kategorii 65-85 let, která představuje v roce 2019 přibližně necelou polovinu všech příjemců (46 %). Meziročně se tento poměr příliš nemění, největší podíl této věkové kategorie ze všech příjemců je v Kralovicích.

Nejčastěji je vyplácen PnP v II. stupni závislosti, což představuje zhruba 35 % všech vyplácených příspěvků (v Plzeňském kraji 33 %), následován PnP v I. stupni představujícím zhruba 30 % všech

příspěvků (v Plzeňském kraji 25 %). Tyto poměry zůstávají ve sledovaném území i v Plzeňském kraji meziročně téměř stejné.

Dále je z tabulky zřejmé, že nejčastěji je péče hrazená z PnP poskytována fyzickou osobou (z 80 % v celém SO ORP – zhruba v 87 % v SO POÚ Manětín, 83 % v SO POÚ Plasy a 77 % v SO POÚ Kralovice). Příspěvek na péči v pobytovém zařízení pobírá zhruba 14 % ze všech příjemců v SO POÚ Kralovice, 13 % v SO POÚ Plasy a 11 % v SO POÚ Manětín.

Podrobné rozdělení příjemců PnP dle jednotlivých stupňů, pohlaví a zároveň i věkových skupin v letech 2017 až 2019 je k dispozici v příloze 7 až 10.

Tabulka 34. Struktura příjemců PnP v SO ORP Kralovice a Plzeňském kraji

Rok	Trvalá adresa žadatele	Podle pohlaví		Ve věkové skupině (obě pohlaví)					Ve stupni závislosti (obě pohlaví)				Sociální péči poskytuje[15]	
		muži	ženy	0-7 let	8-17 let	18-64 let	65-84 let	85 a více	I.	II.	III.	IV.	fyzická osoba	pobytové zařízení soc. služeb[16]
2017	POÚ Kralovice	148	222	7	28	71	166	98	106	130	95	39	289	49
	POÚ Manětín	47	59	4	7	23	50	22	48	21	26	11	95	9
	POÚ Plasy	125	183	10	25	53	138	82	82	116	60	50	272	29
	ORP Kralovice	**320**	**464**	**21**	**60**	**147**	**354**	**202**	**236**	**267**	**181**	**100**	**656**	**87**
	Plzeňský kraj	7740	11815	1811		4596	8051	5097	5241	6554	4841	2919	-	-
2018	POÚ Kralovice	161	215	10	27	80	160	99	106	131	100	39	296	54
	POÚ Manětín	47	50	1	8	20	50	18	39	19	25	14	84	11
	POÚ Plasy	125	188	9	30	53	136	85	90	126	56	41	271	37
	ORP Kralovice	**333**	**453**	**20**	**65**	**153**	**346**	**202**	**235**	**276**	**181**	**94**	**651**	**102**
	Plzeňský kraj	7989	11979	1830		4599	9173	5132	5130	6707	5142	2989	-	-
2019	POÚ Kralovice	159	230	10	28	80	173	98	112	134	99	44	298	56
	POÚ Manětín	50	55	1	9	24	52	19	32	29	29	15	91	12
	POÚ Plasy	137	206	7	31	57	158	90	95	138	68	42	284	44
	ORP Kralovice	**346**	**491**	**18**	**68**	**161**	**383**	**207**	**239**	**301**	**196**	**101**	**673**	**112**
	Plzeňský kraj	8209	12280	1 906		4614	8756	5213	5188	6828	5337	3136	-	-

Zdroj: MPSV (OKStat) a vybrané statistické údaje dostupné na webových stránkách MPSV

Podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (OZP) a v souladu s vyhláškou č. 388/2011 Sb., je osobám zdravotně postižným dále poskytován příspěvek na mobilitu, na zvláštní pomůcku a průkaz osoby se zdravotním postižením.

Z tabulky 35, která znázorňuje data k příspěvku na mobilitu v letech 2017-2019, vyplývá, že počet vyplacených dávek za sledované období za celé SO ORP zůstává přibližně stejný, přičemž v POÚ Kralovice meziročně počet vyplacených dávek klesá, v POÚ Manětín naopak roste a v POÚ Plasy má kolísavý charakter. Zvyšuje se ale celková vyplacená suma příspěvku na mobilitu, což souvisí s navýšením výše toho příspěvku v průběhu sledovaného období.

Tabulka 35. Příspěvek na mobilitu vyplácený SO POÚ sledovaného území v letech 2017-2019

Trvalá adresa žadatele	Celkový počet vyplacených dávek ve sledovaném roce	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek	Celková suma vyplacená ve sledovaném roce (v Kč)

[15] Je potřeba vzít v úvahu, že v tomto ukazateli nejsou zahrnuty všechny kategorie poskytování sociální péče.

[16] Zahrnuje domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, domovy pro osoby se ZP, týdenní stacionáře, chráněné bydlení, azylové domy, domy na půl cesty a sociální služby poskytované v lůžkových zdravotnických zařízeních.

	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
POÚ Kralovice	2 891	2862	2 841	240	238	236	1 156 000	1 533 000	1 563 000
POÚ Manětín	682	689	736	56	56	61	273 000	377 000	405 000
POÚ Plasy	2 389	2 314	2 379	199	192	198	956 000	1 264 000	1 308 000
ORP Kralovice	**5 962**	**5 865**	**5 956**	**495**	**486**	**495**	**2 385 000**	**3 174 000**	**3 276 000**

Zdroj: MPSV (OKStat)

Dalším výše uvedeným příspěvkem, který byl v posuzovaném období vyplácen, je příspěvek na zdravotní pomůcku. Objem těchto vyplacených příspěvků stejně jako výše celkové vyplacené sumy každoročně kolísají. Počet vyplacený příspěvků na konci sledovaného období zůstal téměř totožný, výše celkové vyplacené sumy se oproti začátku sledovaného období snížila (o 28 %). Uvedená data jsou zobrazena v tabulce 36.

Tabulka 36. Struktura příjemců příspěvku na zvláštní pomůcku s trvalým bydlištěm v SO POÚ sledovaného území v letech 2017-2019

Příspěvek na zvláštní pomůcku									
Rok	Trvalá adresa žadatele	Celkový počet vyplácených dávek	z toho ve věkové skupině					Průměrný měsíčný počet vyplacených dávek	Celková suma vyplacená v roce (v Kč)	Průměrná výše dávky (v Kč)
			0-7 let	8-17 let	18-64 let	65-84 let	85 a více let			
2017	POÚ Kralovice	5	0	0	4	1	0	0,4	974 975	194 995
	POÚ Manětín	1	0	0	0	1	0	0,1	334 305	334 305
	POÚ Plasy	6	0	0	3	3	0	0,5	696 991	116 165
	ORP Kralovice	**12**	**0**	**0**	**7**	**5**	**0**	**1**	**2 006 271**	-
2018	POÚ Kralovice	4	0	1	2	0	1	0,3	782 500	195 625
	POÚ Manětín	3	0	0	3	0	0	0,3	362 392	120 797
	POÚ Plasy	2	0	1	1	0	0	0,2	202 600	101 300
	ORP Kralovice	**9**	**0**	**2**	**6**	**0**	**1**	**0,8**	**1 347 492**	-
2019	POÚ Kralovice	6	0	3	2	1	0	0,5	662 794	110 466
	POÚ Manětín	2	0	0	0	2	0	0,2	504 000	252 000
	POÚ Plasy	5	2	1	2	0	0	0,4	278 919	55 788
	ORP Kralovice	**13**	**2**	**4**	**4**	**3**	**0**	**1**	**1 445 713**	-

Zdroj: MPSV (OKStat)

Ze statistik vydaných průkazů pro osoby se zdravotním postižením zobrazených v tabulce obecně vyplývá, že v řešeném území každoročně celkový objem těchto vydaných průkazů stoupá, přičemž stoupá počet všech typů průkazů. Nejčastějším typem průkazu v roce 2019 je průkaz ZTP, který představuje 64 % všech držitelů průkazů. Podrobnější rozdělení držitelů průkazů pro OZP dle věkových skupin je uvedeno v příloze 11.

Tabulka 37. Počty držitelů průkazů pro OZP s trvalým bydlištěm v SO POÚ sledovaného území k XII. daného roku

Rok	Trvalá adresa příjemce	TP	ZTP	ZTP/P	Celkem
2017	POÚ Kralovice	27	172	80	**279**
	POÚ Manětín	7	53	20	**80**
	POÚ Plasy	15	161	58	**234**
	ORP Kralovice	**49**	**386**	**158**	**593**
2018	POÚ Kralovice	32	172	80	**283**
	POÚ Manětín	8	52	21	**81**
	POÚ Plasy	17	164	63	**244**
	ORP Kralovice	**57**	**387**	**164**	**608**

2019	POÚ Kralovice	35	192	90	**317**
	POÚ Manětín	7	56	25	**88**
	POÚ Plasy	18	179	62	**259**
	ORP Kralovice	**60**	**427**	**177**	**664**

Zdroj: MPSV (OKStat)

Co se týče bydlení pro seniory a OZP, dle informací z dotazníkového šetření se v řešeném území nachází celkem 148 bytů v domech s pečovatelskou službou (DPS), z toho je 59 bytů bezbariérových. Oproti roku 2016 došlo k navýšení počtu bytů o 17. Byty vlastní 8 ze 44 obcí v SO ORP Kralovice. Jak je z tabulky 38 dále zřejmé, je o tento typ bydlení zájem, protože v době vyplnění dotazníků obcemi bylo evidováno celkem 151 žádostí o tyto byty.

Tabulka 38. Počty bytů v DPS v obcích SO ORP Kralovice

Území	Počet bytů v DPS		Z toho bezbariérových (2020)	Počet žádostí o byty (2020)
	2016	2020		
Bohy	16	16	1	1
Kaznějov	10	10	1	10
Kožlany	13	13	0	21
Kralovice	0	18	0	22
Manětín	16	17	1	0
Nečtiny	16	16	0	2
Plasy	24	24	22	62
Žihle	36	34	34	33
SO ORP Kralovice	131	148	59	151

Zdroj: ČSÚ; Dotazníkové šetření 2020

Z pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou v řešeném území k dispozici domov pro osoby se zdravotním postižením a domov se zvláštním režimem, přičemž obě služby provozuje příspěvková organizace Plzeňského kraje s názvem Dům sociální péče Kralovice. Údaje o kapacitě pobytových zařízení obsahuje tabulka 39. Z tabulky je patrný převis poptávky po službách nad jejich kapacitními možnostmi. Domov se zvláštním režimem je v provozu teprve od 1. 1. 2020, ale i tak je jeho kapacita již naplněna a jsou evidováni další zájemci o službu.

Tabulka 39. Pobytová zařízení sociálních služeb pro seniory a OZP

Služba	Obec	Provozovatel	Počet lůžek v roce 2019	Neuspokojení žadatelé v daných letech				Počet žádostí k 31.12.2020
				2017	2018	2019	2020	
Domov pro osoby se zdravotním postižením	Kralovice	Dům sociální péče Kralovice	90	80	137	101	49	83
Domov se zvláštním režimem	Kralovice	Dům sociální péče Kralovice	0 (10 od 1.1.2020)	0	0	0	23	10

Zdroj: Dotazníkové šetření 2020, 2021

10.2. Děti, mládež, rodiny s dětmi

V dotazníkovém šetření pro obce bylo mimo jiné zjišťováno, jaké jevy považují obce na svém území aktuálně za problémové bez ohledu na to, zda se je daří úspěšně řešit či nikoliv. V souvislosti s dětmi, mládeží a rodinami s dětmi vybrala 1 obec odpověď, že na svém území vnímá jako problém „nedostatek volnočasových aktivit pro děti a mládež“, a 2 obce uvedly „problémy rodin s dětmi ohrožených sociálním vyloučením“.

V rámci rozhovorů se zástupci obcí nebyl nedostatek volnočasových aktivit pro děti a mládež příliš zmiňován. V řadě obcí, kde je i velmi málo dětí, jsou pořádány jednorázové aktivity k významným dnům v roce. Aktivity pro děti a s dětmi často zajišťují místní základní či mateřské školy nebo místní spolky a sdružení, v regionu působí také dům dětí a mládeže a středisko volného času. Problém je v některých případech s dopravním spojením, které neumožňuje dětem vzdálenějších obcí tyto kroužky navštěvovat, a pokud je nemohou dopravit rodiče, tyto děti se účastnit nemohou. Ve většině i malých obcí jsou k dispozici dětská hřiště, pro další, zejména sportovní vyžití, obce zmiňují potřebu výstavby víceúčelových hřišť nebo vhodných prostor pro trávení volného času, a to nejen dětí a mládeže.

Co se týče rodin s dětmi ohrožených sociálním vyloučením, z rozhovorů vyplynulo, že je celkem v 7 obcích 8 těchto rodin s dětmi. Obce se v takových případech obrací nejčastěji na pověřený obecný úřad, který jim pomůže situaci řešit. Obce rovněž zmiňují, že problematika ohrožení sociálním vyloučením u těchto osob je často provázána s nějakou formou duševního onemocnění, mentálního postižení anebo se závislostmi. Velmi často pak tyto rodiny provází nezaměstnanost a zadlužení. Kumulace negativních sociálních jevů se v těchto případech jeví jako problém, který bez odborné pomoci nelze řešit, ale pouze za předpokladu, že osoba musí chtít takovou pomoc přijmout i se všemi nezbytnými podmínkami spolupráce.

Důležitá data pro oblast sociální problematiky dětí, mládeže a rodin s dětmi představují data orgánu sociálně právní ochrany dětí (OSPOD). Ta jsou shrnutá v tabulce 40 a vyplývá z nich, že počet rodin a dětí v péči OSPOD od začátku sledovaného období poklesl, ale za roky 2018 a 2019 je přibližně stejný.

Co se týče počtu klientů v evidenci kurátora pro mládež, řešené trestné činnosti a přestupků, je jejich vývoj klesající, stejně jako počet dětí umístěných v ústavní výchově. K výraznému poklesu od počátku sledovaného období došlo u počtu výchovných problémů dětí a mladistvých (o 50 %). Za sledované období narostl počet dětí odebraných z péče rodičů. Počet osvojených dětí, počet dětí v pěstounské péči i počet pěstounských rodin zůstal téměř beze změny. V neposlední řadě došlo také k nárůstu počtu rodin, kterým byla poskytnuta potravinová či jiná materiální pomoc.

Tabulka 40. Statistické údaje o činnosti OSPOD v letech 2017-2020

Úsek sociálně právní ochrany dětí	2017	2018	2019	2020 (k 31. 3.)
Počet rodin v péči SPOD	250	230	234	62
Počet dětí v péči SPOD	332	304	309	87
Počet klientů v evidenci kurátora pro děti a mládež	25	15	11	4
Řešené případy trestné činnosti dětí a mladistvých	4	3	2	1
Řešené případy přestupků dětí a mladistvých	8	7	1	0
Řešené výchovné problémy dětí a mladistvých	11	4	5	4
Počet dětí umístěných v ústavní výchově	1	0	0	-
Šetření v jednotlivých rodinách + pohovory	350	310	345	-
Počet dětí odebraných z péče rodičů	2	3	5	-
Počet osvojených dětí	1	0	1	-
Počet dětí v pěstounské či poručenské péči	26	26	26	-
Počet pěstounských rodin	21	23	22	-
Počet rodin, kterým byla poskytnuta/zajištěna potravinová či jiná materiální pomoc	2	4	5	4

Zdroj: Odbor soc. věcí a zdravotnictví MÚ Kralovice

Jednou z nepojistných sociálních dávek, které je možné sledovat ve vztahu k rodinám s dětmi, je přídavek na dítě, který je určen pro nezaopatřené dítě v rodině, kde je čistý příjem nižší než 2,7násobek životního minima rodiny[17]. Jak vyplývá z tabulky 41, v letech 2017 až 2019 se celkový počet těchto vyplacených dávek snížil, za celé SO ORP Kralovice představuje tento pokles 40 %. Snížila se i celková vyplacená suma (o 21 %).

Tabulka 41. Přídavky na děti vyplácené na území SO ORP Kralovice

Rok	Trvalá adresa žadatele	Celkový počet vyplacených dávek	Celková vyplacená suma (v Kč)
2017	POÚ Kralovice	3 338	2 009 150
	POÚ Manětín	1 008	624 530
	POÚ Plasy	2 943	1 779 290
	ORP Kralovice	**7 289**	**4 412 970**
2018	POÚ Kralovice	2 254	1 762 170
	POÚ Manětín	825	681 100
	POÚ Plasy	1 763	1 370 210
	ORP Kralovice	**4 842**	**3 813 480**
2019	POÚ Kralovice	2 041	1 632 170
	POÚ Manětín	682	561 440
	POÚ Plasy	1 596	1 296 100
	ORP Kralovice	**4 319**	**3 489 710**

Zdroj: MPSV (OKStat)

10.3. Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Sociálním vyloučením se dle zákona o sociálních službách[18] rozumí vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace. Za nepříznivou sociální situaci se považuje oslabení nebo ztráta schopností z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů. Cílem zákona je řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo ochranu před sociálním vyloučením a sociální začlenění, tj. proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.

V dotazníkovém šetření pro obce bylo mimo jiné zjišťováno, jaké jevy považují obce na svém území aktuálně za problémové bez ohledu na to, zda se je daří úspěšně řešit či nikoliv. V souvislosti s ohrožením sociálním vyloučením uvedlo v dotaznících 10 obcí, že považuje „zadlužení občanů“ na svém území za problémové, dále 4 obce uvedly, že se na jejich území nachází „občané bez bydlení či v nevyhovujícím bydlení“, 7 obcí vnímá jako problém „dlouhodobě nezaměstnané občany“, dále 3 obce uvedly „rizikové chování (drogy a jiné závislosti, prostituce atd.)“. Odpověď „osoby ohrožené chudobou“ uvedly 4 obce a „kriminalitu“ 2 obce.

Zadlužení občanů jako problémová oblast byla zástupci obcí zmiňována ve zvýšené míře. O existujících dluzích občanů ví obce pouze zprostředkovaně, přesné počty osob v exekuci lze získat např. z mapy exekucí[19]. V souvislosti s dluhy byla zmiňována potřeba zvýšení finanční gramotnosti obyvatel i mladšího věku, a dále pak přímá pomoc a podpora formou poradenství, zejména v oblasti

[17] https://www.mpsv.cz/web/cz/-/pridavek-na-dite
[18] Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
[19] Mapa exekucí v obcích ČR: http://mapaexekuci.cz/

dluhové problematiky. V některých případech svým občanům zástupci obcí pomohli sami nebo zprostředkovaně s oddlužením, v regionu již také působí nezisková organizace zaměřující se na podporu v dluhové problematice. S ohledem na snížené pracovní možnosti v regionu kvůli vzdálenosti od center, nefunkční dopravě do odlehlých obcí, absenci větších zaměstnavatelů, a zároveň, s ohledem na přetrvávající situaci spojenou s opatřeními proti šíření koronaviru, je pravděpodobné, že bude docházet k nárůstu počtu osob, které nebudou moci své dluhy splácet, a někteří z nich se dostanou do dluhových pastí.

S problémem zadlužení, ale významně také s problémem bariér, je úzce propojen „problém dlouhodobé nezaměstnanosti“ obyvatel obcí na Kralovicku. V dotazníku uvedlo 7 obcí tuto oblast jako problémovou, při rozhovorech bylo zjištěno, že s nezaměstnaností se v 15 obcích potýká přibližně 53 osob. Jednou skupinou osob jsou, z pohledu zástupců obcí, lidé, kteří pracovat nechtějí a nebudou, a to i přesto, že nabídku pracovat např. pod obcí dostali. Na druhé straně několik obcí se potýká s problémem nalezení „kvalitních a odpovědných zaměstnanců“ pro práci pro obec. Jako objektivní důvody pro vyšší míru nezaměstnanosti na Kralovicku obce uvedly nedostatek větších zaměstnavatelů, kteří, kromě několika zemědělských družstev, nejsou na daném území zastoupeni. Současně uvádí, že do míst, kde zaměstnavatelé v omezené míře na Kralovicku práci nabízí, je velmi špatné dopravní spojení pro osoby, které nemají možnost využít vlastní osobní dopravu. S možnostmi zajištěním práce souvisí také pro obyvatele některých odlehlejších obcí omezené možnosti pracovat z domova (homeoffice). Důvodem je absence poskytovatelů internetových služeb, kteří jsou schopni garantovat dostatečný signál pro pokrytí potřeb obyvatel, kteří ke své práci využívají především internetové připojení.

„Problém osob žijících v nevyhovujícím bydlení nebo zcela bez bydlení“ zmiňují na Kralovicku v dotazníkovém šetření pouze 4 obce. Při rozhovorech však bylo zjištěno, že problematika spojená s nevyhovujícím bydlením je poměrně rozmanitá a jako takovou se jí aktuálně či výhledově zabývá ještě dalších 10 obcí. V nevyhovujících podmínkách se ale nejčastěji ocitají osoby, které jsou ubytované u soukromých fyzických či právnických osob v jejich domech, které osobám, často znevýhodněným, byty pronajímají. V případě problémů pak nemají obce možnost, jak do tohoto způsobu soukromého pronájmu či nestandardním podmínkám bydlení zasáhnout. Dále zástupci obcí zmiňují několik málo jednotlivců, kteří přišli o bydlení např. v souvislosti s dluhy, a nyní k bydlení využívají např. karavan či chatky. Dotyční jsou povětšinou v kontaktu se sociálními pracovníky pověřených obecných úřadů v souvislosti s dávkami hmotné nouze a řešením jejich situace.

Co se týče rizikového chování, užívání drog není na Kralovicku dle výpovědí starostů, stejně jako oblast kriminality, vážný problém, uvítali by však edukativní nebo jinou formu podporu pro rodiny uživatelů návykových látek.

Z dat poskytnutých Odborem sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Kralovice je patrné, že mezi lety 2017 až 2020 pravidelně mírně narůstal počet klientů i počet kontaktů kurátora pro dospělé, stejně tak i velmi mírně narůstal průměrný počet kontaktů na klienta. Kurátor zajišťuje péči o občany žijící mimo majoritní společnost, poskytuje jim sociální poradenství k překonání obtížných životních poměrů a pomáhá jim řešit sociální důsledky společenského vyloučení. Počty jednorázových i dlouhodobých intervencí v rámci činnosti kurátora pro dospělé vykazují ve sledovaném období kolísavý charakter.

Velký nárůst byl zaznamenán u počtu klientů v rámci dlouhodobé sociální práce v roce 2019 (nárůst o 160 % oproti roku 2017), zároveň však došlo k poklesu počtu kontaktů o 45 %.

Město Kralovice eviduje také osoby v opatrovnictví, přičemž počet klientů kolísal ve sledovaném období mezi 12 a 36 a počet kontaktů na jednoho klienta mezi 1,1 až 1,7. Údaje jsou uvedeny v tabulce 42.

Tabulka 42. Statistické údaje o činnosti kurátora po dospělé v letech 2017-2020

Druh sociální práce a sociální péče	2017		2018		2019		2020 (k 31. 3.)	
	Počet klientů	Počet kontaktů	Počet klientů	Počet kontaktů	Počet klientů	Počet kontaktů	Počet klientů	Počet kontaktů
Jednorázová intervence (krátkodobé poradenství či zprostředkování soc. služeb)	109	315	99	274	121	302	31	58
Dlouhodobá sociální práce	43	224	39	116	112	122	24	43
Klienti kurátora pro dospělé	34	45	42	57	46	69	34	38
Jednorázová intervence kurátora pro dospělé	16	17	37	39	31	34	30	30
Dlouhodobá intervence kurátora pro dospělé	18	28	5	18	15	35	4	8
Opatrovnictví osob, zbavených způsobilosti k právním úkonům (nesvéprávných osob)	12	20	36	41	25	39	19	21

Zdroj: Odbor soc. věcí a zdravotnictví MÚ Kralovice

Osobám s nedostatečnými příjmy je poskytována státní sociální podpora v podobě příspěvku na bydlení a případně i pomoc v hmotné nouzi jako opatření napomáhající řešení některých nárazových životních situací.

Příspěvek na bydlení (PnB) je sociální dávka, která pomáhá lidem s nižšími příjmy krýt výdaje na bydlení. Nárok na ní má nájemce nebo vlastník bytu (za vlastníka bytu se též považuje vlastník nemovitosti, pokud je zde přihlášen k trvalému pobytu), který vydá více než 30 % příjmů (v Praze 35 %) na bydlení (zohledňují se příjmy všech osob s trvalým pobytem v bytě). Pravidla upravuje zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

Osobám, které mají nedostatečné příjmy a jejich celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb (zajištění obživy, standardní bydlení) ani na nejnižší úrovni, která je pro společnost přijatelná, jsou určeny dávky v hmotné nouzi, které upravuje zákon č. 111/2006 Sb. Nedílnou součástí pomoci v hmotné nouzi je sociální práce s klienty. Dávky pomoci v hmotné nouzi tvoří příspěvek na živobytí (PnŽ), doplatek na bydlení (DnB) a mimořádná okamžitá pomoc (MOP). O těchto dávkách rozhodují a vyplácejí je příslušné krajské pobočky Úřadu práce ČR na základě podané žádosti.

Pro určení počtu domácností v SO ORP Kralovice s nižšími příjmy lze využít zejména dvě z těchto dávek, a to počty vyplácených dávek doplatku na bydlení a příspěvku na živobytí. Je nutno ale brát v potaz, že tyto dávky jsou vyplaceny jen těm, kteří si o ně sami požádají. Přiznání dávky příspěvku na živobytí je navíc podmínkou nároku na dávku doplatku na bydlení.[20]

[20] kromě výjimky – přiznání dávky DnB bez PnŽ osobám, jejichž příjem nepřesáhne 1,3násobek částky na živobytí osoby a osob společně posuzovaných

Dávky hmotné nouze ÚP nevyplácí dle trvalého pobytu žadatele, ale podle místa podání žádosti.

Následující tabulka 43 shrnuje sociální dávky vyplácené ve sledovaném území. Obecně z dat vyplývá, že počet vyplacených PnB, PnŽ i DnB ve sledovaném období klesal. V souvislosti s tím klesala také celková vyplacená částka u všech dávek (jen u doplatku na bydlení došlo nejprve v roce 2018 k nárůstu celkové vyplacené částky, v následujícím roce pak již k poklesu).

PnB zaznamenal mezi lety 2017 a 2019 pokles o 23 % v celém SO ORP (29 % v SO POÚ Kralovice a 20 % v SO POÚ Plasy, naopak nárůst o 0,6 % v SO POÚ Manětín). PnŽ zaznamenal pokles zhruba o 28 % v celém SO ORP a DnB pak o 12 %. Co se týče průměrné výše vyplacených dávek na osobu, nejnižší výše dosahoval PnB v SO POÚ Plasy, stejně tak PnŽ. U DnB byla nejnižší průměrná výše vyplácena v SO POÚ Manětín.

Tabulka 43. Sociální dávky vyplacené na území SO ORP Kralovice dle trvalé adresy žadatele

Typ dávky	Rok	Trvalá adresa žadatele	Počet vyplacených dávek za rok	Průměrně vyplacených dávek měsíčně (v Kč)	Celková vyplacená částka za rok (v Kč)	Průměrná měsíční vyplácená částka (v Kč)	Průměrná výše dávky (v Kč)
Příspěvek na bydlení	2017	POÚ Kralovice	1 589	132	4 725 158	393 763	2 974
		POÚ Manětín	311	26	964 830	80 403	3 102
		POÚ Plasy	762	64	1 885 712	157 059	2 473
		ORP Kralovice	**2 662**	**222**	**7 575 700**	**631 225**	-
	2018	POÚ Kralovice	1 353	113	4 118 703	343 142	3 043
		POÚ Manětín	302	25	831 230	69 269	2 752
		POÚ Plasy	730	61	1 853 741	154 395	2 538
		ORP Kralovice	**2 385**	**199**	**6 803 674**	**566 806**	-
	2019	POÚ Kralovice	1 129	94	3 344 659	278 638	2 962
		POÚ Manětín	313	26	1 013 412	84 451	3 238
		POÚ Plasy	616	51	1 511 169	125 931	2 453
		ORP Kralovice	**2 058**	**171**	**5 869 240**	**489 020**	-
Příspěvek na živobytí	2017	POÚ Kralovice	936	78	3 577 053	298 088	3 822
		POÚ Manětín	240	20	898 704	74 892	3 745
		POÚ Plasy	642	54	2 230 865	185 822	3 473
		ORP Kralovice	**1 818**	**152**	**6 706 622**	**558 802**	-
	2018	POÚ Kralovice	794	66	2 731 775	227 648	3 441
		POÚ Manětín	205	17	741 573	61 798	3 617
		POÚ Plasy	521	43	1 741 771	145 148	3 343
		ORP Kralovice	**1 520**	**126**	**5 215 119**	**434 594**	-
	2019	POÚ Kralovice	709	59	2 371 496	197 625	3 345
		POÚ Manětín	162	14	644 903	53 659	3 975
		POÚ Plasy	440	37	1 471 970	122 581	3 343
		ORP Kralovice	**1 311**	**110**	**4 488 369**	**373 865**	-
Doplatek na bydlení	2017	POÚ Kralovice	249	21	920 732	76 278	3 698
		POÚ Manětín	41	3	113 580	9 465	2 770
		POÚ Plasy	331	28	1 201 300	100 108	3 629
		ORP Kralovice	**621**	**52**	**2 235 612**	**185 851**	-
	2018	POÚ Kralovice	242	20	884 201	73 683	3 654
		POÚ Manětín	71	6	250 223	20 852	3 524

		POÚ Plasy	301	25	1 345 639	112 137	4 471
		ORP Kralovice	**614**	**51**	**2 480 063**	**206 672**	-
	2019	POÚ Kralovice	211	18	728 717	60 726	3 454
		POÚ Manětín	67	6	196 332	16 361	2 930
		POÚ Plasy	268	22	1 234 345	102 862	4 606
		ORP Kralovice	**546**	**46**	**2 159 394**	**179 949**	-

Zdroj: MPSV (OKStat)

Stav nepříznivé sociální situace obyvatel daného území se také odráží v míře poskytování dávek mimořádné okamžité pomoci, které jsou poskytovány na překlenutí nepříznivé sociální situace mimořádného charakteru.[21]

Informace o vyplacených dávkách MOP jsou uvedené v následující tabulce 44, ze které je zřejmé, že za sledované období došlo k celkovému poklesu počtu vyplacených dávek (i přes nárůst v roce 2018). K největšímu poklesu počtu vyplácených dávek došlo v SO POÚ Plasy (o 50 %), v SO POÚ Kralovice o 28 % a v SO POÚ Manětín o 13 %. Stejně tak klesala v jednotlivých letech měsíční vyplacená částka. Sledování průměrné vyplacené částky na osobu není v případě MOP relevantní, protože je přiznávána na základě 6 různých důvodů s odlišně nastaveným mechanismem výpočtu její výše.

Tabulka 44. Dávky MOP vyplacené na území SO ORP Kralovice v letech 2017-2019

Rok	Trvalá adresa žadatele	Počet vyplacených dávek za rok	Průměrně vyplacených dávek měsíčně	Celková vyplacená částka za rok (v Kč)	Průměrná měsíční vyplácená částka (v Kč)
2017	POÚ Kralovice	32	2,7	107 084	8 924
	POÚ Manětín	8	0,7	24 120	2 010
	POÚ Plasy	36	3,0	82 246	6 854
	ORP Kralovice	**76**	**6,4**	**213 450**	**17 788**
2018	POÚ Kralovice	44	3,7	109 152	9 096
	POÚ Manětín	8	0,7	18 427	1 536
	POÚ Plasy	44	3,7	78 570	6 548
	ORP Kralovice	**96**	**8,1**	**206 149**	**17 180**
2019	POÚ Kralovice	23	1,9	40 324	3 360
	POÚ Manětín	7	0,6	17 640	1 470
	POÚ Plasy	18	1,5	46 500	3 875
	ORP Kralovice	**48**	**4**	**104 464**	**8 705**

Zdroj: MPSV (OKStat)

10.4. Ohrožení chudobou

Český statistický úřad provádí již od roku 2005 pod názvem Životní podmínky výběrové šetření EU-SILC (European Union – Statistics on Income and Living Conditions)[22]. Toto šetření probíhá zároveň i ve všech zbylých zemích EU a jeho cílem je získávat reprezentativní údaje o příjmovém rozdělení jednotlivých typů domácností, údaje o způsobu, kvalitě a finanční náročnosti bydlení, vybavenosti domácností předměty dlouhodobého užívání a o pracovních, hmotných a zdravotních podmínkách dospělých osob žijících v domácnostech. Zároveň je možné tyto informace porovnávat s dalšími

[21] Tato forma okamžité pomoci reaguje na potřeby lidí ve chvíli hrozby vážné újmy na zdraví, potřeby řešení mimořádné události, dále na úhradu nezbytného jednorázového výdaje nebo odvrácení ohrožení sociálním vyloučením.

[22] Text je částečně převzat z: https://www.czso.cz/csu/czso/zivotni-podminky-eu-silc-metodika.

zeměmi. K hlavním výstupům patří informace o podílu osob ohrožených příjmovou chudobou a osob žijících v domácnostech s určitým materiálním a nově také sociálním nedostatkem.

Hranice ohrožení příjmovou chudobou je určena jako 60 % střední hodnoty čistého příjmu domácnosti (zohledňuje velikost a složení domácnosti). Dle šetření z roku 2019 je ohroženo příjmovou chudobou zhruba 10,1 % všech obyvatel České republiky, týká se tak zhruba každého desátého obyvatele.

Aby domácnost jednotlivce v roce 2019 nespadla pod hranici ohrožení příjmovou chudobou, musel být její čistý měsíční příjem vyšší než 12 818 Kč, domácnost dvou dospělých musela mít příjmy vyšší než 19 227 Kč/měsíc, rodič s dítětem do 13 let musel mít více než 16 663 Kč měsíčně a partnerský pár se dvěma dětmi do 13 let 26 917 Kč.

Vzhledem k nadprůměrným příjmům domácností je nejnižší míra příjmové chudoby v Praze, obecně je nižší také v malých venkovských obcích (8,4 %), naopak vyšší míra je v krajských městech a městech do 50 tisíc obyvatel. Velikost ale není charakteristikou ovlivňující míru chudoby, nejdůležitější je poměr pracujících a nezaměstnaných osob a vliv má také vzdělání.

Míra materiální a sociální deprivace je měřena na základě vybraného souboru ukazatelů (služby, požitky, věci pro osobní potřebu, kontakt s příbuznými, připojení k internetu apod.), které si jedinec může či nemůže dovolit. Hranice materiální a sociální deprivace je poté stanovena na 5 ze 13 položek, které si osoba nemůže dovolit z finančních důvodů. V roce 2019 dosáhl tento ukazatel 5,3 %. Materiální a sociální deprivace se tedy týká zhruba každého dvacátého obyvatele České republiky.

Pokud by se výše uvedené informace volně přepočetly na SO ORP Kralovice, pod hranicí materiální a sociální deprivace by se ocitlo zhruba 1 185 obyvatel regionu a pod hranicí příjmové chudoby by se ocitlo přibližně 1 878 obyvatel regionu. Je ale potřeba brát v potaz, že se jedná pouze o statistický odhad, který nemusí zcela odpovídat realitě. Přesto představují tyto ukazatele zajímavé informace o sociální oblasti.

10.5. Rozsah sociálního vyloučení a sociálně vyloučené lokality

V červenci 2020 vydala Agentura pro sociální začleňování zprávu o rozsahu sociálního vyloučení v Plzeňském kraji[23], která představuje praktickou aplikaci *Metodiky pro posouzení rozsahu sociálního vyloučení v území*. Rozsah sociálního vyloučení je sledován prostřednictvím několika indikátorů, přičemž základní sledovanou jednotkou jsou jednotlivé obce:

- Příjemci příspěvku na živobytí
- Příjemci příspěvku na bydlení
- Osoby v exekuci
- Dlouhodobě nezaměstnaní
- Předčasné odchody ze systému základního vzdělávání v běžných třídách

Pro každý indikátor sledovaný ze 3 perspektiv (absolutní, relativní počet a lokalizační kvocient) jsou stanoveny hranice, za jejichž překročení obec získá bod. Ve výsledku je tak stanoven index sociálního

[23] Sál L., Lang P., Kopecká Z., *Rozsah sociálního vyloučení v Plzeňském kraji*, Agentura pro sociální začleňování, červenec 2020, materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“

vyloučení, který má rozsah od 0 bodů (nejnižší zatížení sociálním vyloučením) až 30 (nejvyšší zatížení).

Pro rok 2018 pak v SO ORP Kralovice vychází, že 17 obcí se nachází v rozmezí 0 až 1 bodu, 24 obcí v rozmezí 2 až 7 bodů, 2 obce v kategorii 8 až 11 bodů a 1 obec v kategorii 12 až 30 bodů. Agentura pro sociální začleňování považuje obce za ohrožené sociálním vyloučením, pokud mají index větší než 8 – v SO ORP Kralovice jsou v takovém případě sociálním vyloučením ohroženy 3 obce.

Co se týče sociálně vyloučených lokalit, na území SO ORP Kralovice se dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR[24] (zpracovatel GAC, s.r.o.) z roku 2015 nenachází žádná sociálně vyloučená lokalita. Tento fakt potvrzují i výsledky dotazníkového šetření, které realizovalo CpKP ZČ mezi obcemi. V dotazníkovém šetření dále obce uvedly existenci tzv. „bydlení na špatné adrese“, a to v Kralovicích, Nečtinech, Sedlci, Vysoké Libyni, Žihli a v okolí obce Pláně. V některých případech se jedná o soukromé objekty, kdy při řešení problémů naráží obec na nezájem a nekomunikaci majitele. U vlastních objektů řeší obce vzniklé problémy související s tímto bydlením průběžně.

[24] Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC,s.r.o., 2015

11. Přílohy

Příloha 1. Hustota obyvatelstva v obcích SO ORP Kralovice

Název území	Plocha území v ha	Počet obyvatel k 31.12.2019	Hustota zalidnění v počtu obyvatel na km²
SO ORP Kralovice	**65 924,6**	**22 367**	**33,9**
Bezvěrov	4 447,9	669	15,0
Bílov	621,9	79	12,7
Bohy	925,8	128	13,8
Brodeslavy	261,8	69	26,4
Černíkovice	336,8	88	26,1
Dobříč	709,1	422	59,5
Dolní Bělá	214,7	460	214,2
Dolní Hradiště	267,1	64	24,0
Dražeň	802,2	148	18,4
Hlince	759,6	74	9,7
Holovousy	468,3	55	11,7
Horní Bělá	1 839,8	580	31,5
Hvozd	1 107,7	249	22,5
Chříč	1 362,5	222	16,3
Jarov	1 058,4	140	13,2
Kaznějov	1 230,1	3 049	247,9
Kočín	376,6	120	31,9
Kopidlo	271,6	141	51,9
Koryta	621,3	133	21,4
Kozojedy	2 305,5	586	25,4
Kožlany	2 910,5	1 439	49,4
Kralovice	3 979,6	3 478	87,4
Líté	600,6	203	33,8
Loza	372,5	262	70,3
Manětín	8 464,5	1 151	13,6
Mladotice	2 263,7	549	24,3
Mrtník	390,5	332	85,0
Nečtiny	5 249,9	634	12,1
Obora	1 269,6	556	43,8
Pastuchovice	823,8	70	8,5
Pláně	1 391,6	262	18,8
Plasy	5 713,4	2 716	47,5
Potvorov	622,7	137	22,0
Rybnice	525,2	570	108,5
Sedlec	596,8	120	20,1
Slatina	587,3	55	9,4
Studená	321,4	34	10,6
Štichovice	1 119,7	113	10,1
Tis u Blatna	1 436,3	111	7,7
Velečín	525,4	65	12,4
Všehrdy	551,7	53	9,6
Výrov	950,5	450	47,3
Vysoká Libyně	1 284,6	222	17,3
Žihle	3 984,4	1 309	32,9

Zdroj: Český statistický úřad

Příloha 2. Zastoupení obcí v zájmových sdružení právnických osob působících v SO ORP Kralovice

Název obce	MAS Světovina, o.p.s.			Manětínsko-nečtinský mikroregion	„Bělská skupina“	Svazek obcí Krašov	DSO Silnice I/27
	Mikroregion Dolní Střela	Mikroregion Kralovicko	MAS Světovina, o.p.s.				
Bezvěrov						ano	
Bílov		ano					
Bohy		ano					
Brodeslavy		ano					
Černíkovice		ano					
Dobříč	ano						
Dolní Bělá	ano				ano		
Dolní Hradiště	ano						
Dražeň	ano				ano		
Hlince		ano					
Holovousy		ano					
Horní Bělá	ano				ano		
Hvozd	ano				ano		
Chříč		ano					
Jarov	ano						
Kaznějov							ano
Kočín	ano						
Kopidlo	ano						
Koryta	ano						
Kozojedy	ano	ano					
Kožlany		ano					
Kralovice		ano					ano
Líté	ano				ano		
Loza					ano		
Manětín				ano			
Mladotice		ano					
Mrtník	ano				ano		
Nečtiny				ano			
Obora	ano						
Pastuchovice		ano					
Pláně	ano						
Plasy	ano						ano
Potvorov		ano					
Rybnice	ano						ano
Sedlec		ano					
Slatina		ano					
Studená		ano					
Štichovice				ano			
Tis u Blatna		ano					
Velečín		ano					
Všehrdy		ano					
Výrov			ano				ano
Vysoká Libyně		ano					ano
Žihle		ano					

Zdroj: Webové stránky obcí a zájmových sdružení právnických osob

Příloha 3. Celkový přírůstek obyvatel v obcích SO ORP Kralovice v letech 2013-2019

Název obce	Celkový přírůstek v letech							Přírůstek v letech 2013-2019 celkem	Průměrný přírůstek za rok
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
SO ORP Kralovice	**-9**	**-96**	**14**	**82**	**-21**	**90**	**24**	**84**	**12,0**
Bezvěrov	3	1	2	-4	-11	-6	18	3	0,4
Bílov	1	3	-1	-10	7	-1	-3	-4	-0,6
Bohy	-7	4	1	3	-6	2	1	-2	-0,3
Brodeslavy	-3	2	-5	-2	2	-3	2	-7	-1,0
Černíkovice	2	-3	-	2	3	1	10	15	2,1
Dobříč	-1	3	3	4	1	5	-3	12	1,7
Dolní Bělá	-1	13	-6	6	9	2	23	46	6,6
Dolní Hradiště	-	4	3	2	2	3	7	21	3,0
Dražeň	1	2	-9	1	-6	5	3	-3	-0,4
Hlince	-1	2	1	3	7	-1	-3	8	1,1
Holovousy	1	3	-2	-	-	-1	-5	-4	-0,6
Horní Bělá	-16	-4	11	11	3	-	14	19	2,7
Hvozd	-2	-10	-4	-3	-3	5	-2	-19	-2,7
Chříč	12	-11	2	1	7	2	8	21	3,0
Jarov	-1	-3	4	3	2	1	-2	4	0,6
Kaznějov	-6	-22	-28	-14	-1	-	-26	-97	-13,9
Kočín	-9	7	2	4	2	-4	-11	-9	-1,3
Kopidlo	-3	-	8	9	-1	-	-5	8	1,1
Koryta	-	-1	-	3	-	-4	2	0	0,0
Kozojedy	2	3	-2	-12	1	7	1	0	0,0
Kožlany	3	-13	22	40	-13	19	-12	46	6,6
Kralovice	2	3	-4	1	-7	7	-26	-24	-3,4
Líté	3	-4	2	-	-12	-6	9	-8	-1,1
Loza	-5	-5	-3	-	9	1	-	-3	-0,4
Manětín	-13	-23	-1	-8	-8	17	9	-27	-3,9
Mladotice	-	-10	2	-1	-3	-6	4	-14	-2,0
Mrtník	-1	2	-	-1	-12	3	-3	-12	-1,7
Nečtiny	12	-6	7	-8	10	7	2	24	3,4
Obora	7	-1	9	21	1	12	-6	43	6,1
Pastuchovice	4	4	1	-3	2	2	-7	3	0,4
Pláně	-8	-8	5	9	1	-5	-5	-11	-1,6
Plasy	-	-6	17	43	-	44	1	99	14,1
Potvorov	-4	2	-1	2	2	-	1	2	0,3
Rybnice	9	4	10	7	7	11	17	65	9,3
Sedlec	2	2	-6	-6	2	1	26	21	3,0
Slatina	-1	-4	-2	-2	-1	-2	-6	-18	-2,6
Studená	-2	-1	-1	-1	-	-	-2	-7	-1,0
Štichovice	-	-1	-5	-3	-1	2	1	-7	-1,0
Tis u Blatna	3	-	4	-	-	2	3	12	1,7
Velečín	2	-3	3	-	-1	1	1	3	0,4
Všehrdy	3	-2	-	1	-	-1	-1	0	0,0
Výrov	3	-	2	-4	8	-10	1	0	0,0
Vysoká Libyně	-	-3	1	-3	1	-12	-1	-17	-2,4
Žihle	-	-16	-28	-9	-24	-10	-11	-98	-14,0

Zdroj: Český statistický úřad

Příloha 4. Technická vybavenost obcí SO ORP Kralovice k 31. 12. 2016

Obec	Obce, ve kterých se nacházejí byty napojené na veřejné sítě (1=ano, -=ne)				
	kanalizace	z toho kanalizace s napojením na ČOV	veřejný vodovod	plynofikace	sběrný dvůr
SO ORP Kralovice	**35**	**17**	**27**	**21**	**5**
Bezvěrov	1	1	1	-	-
Bílov	1	-	1	-	-
Bohy	1	1	-	-	-
Brodeslavy	-	-	1	-	-
Černíkovice	1	-	1	-	-
Dobříč	1	-	-	1	-
Dolní Bělá	1	1	1	1	-
Dolní Hradiště	-	-	1	1	-
Dražeň	1	-	1	1	-
Hlince	1	-	-	-	-
Holovousy	-	-	-	-	-
Horní Bělá	1	1	1	1	-
Hvozd	1	-	1	1	-
Chříč	1	-	1	-	-
Jarov	1	-	-	1	-
Kaznějov	1	1	1	1	1
Kočín	1	-	1	1	-
Kopidlo	1	-	-	1	-
Koryta	-	-	-	1	-
Kozojedy	1	-	1	-	-
Kožlany	1	1	1	1	1
Kralovice	1	1	1	1	1
Líté	1	1	-	-	-
Loza	1	1	1	1	-
Manětín	1	-	1	-	-
Mladotice	1	-	-	1	-
Mrtník	1	1	1	1	-
Nečtiny	1	1	1	-	1
Obora	1	-	1	1	-
Pastuchovice	-	-	-	-	-
Pláně	1	1	-	-	-
Plasy	1	1	1	1	1
Potvorov	1	1	-	-	-
Rybnice	1	1	1	1	-
Sedlec	1	-	-	-	-
Slatina	-	-	-	-	-
Studená	1	-	-	-	-
Štichovice	1	-	1	-	-
Tis u Blatna	1	-	-	-	-
Velečín	-	-	-	-	-
Všehrdy	-	-	1	-	-
Výrov	-	-	1	1	-
Vysoká Libyně	1	1	1	-	-
Žihle	1	1	1	1	-

Zdroj: Český statistický úřad

Příloha 5. Občanská vybavenost obcí SO ORP Kralovice k 31. 12. 2016

Obec	V obci se nachází (1 = ano, - = ne)									
	kulturní dům pro pořádání společ. akcí	kino	středisko pro volný čas dětí (mládeže)	kostel s nábož. využitím	turistické informační centrum	víceúčelová tělocvična, sokolovna, sportovní hala	jednoúčelové kryté sportovní zařízení	hřiště	dětské hřiště	koupaliště, krytý bazén
SO ORP Kralovice	**32**	**4**	**4**	**19**	**5**	**11**	**1**	**30**	**30**	**7**
Bezvěrov	1	-	-	-	-	1	1	1	1	-
Bílov	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Bohy	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Brodeslavy	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Černíkovice	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Dobříč	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Dolní Bělá	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-
Dolní Hradiště	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Dražeň	1	-	-	1	-	-	-	1	1	-
Hlince	1	-	-	1	-	-	-	1	1	-
Holovousy	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Horní Bělá	1	-	-	-	-	1	-	1	1	1
Hvozd	1	-	-	1	-	1	-	1	1	-
Chříč	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Jarov	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Kaznějov	-	1	1	1	-	1	-	1	1	-
Kočín	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Kopidlo	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koryta	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Kozojedy	1	-	-	1	-	1	-	1	1	-
Kožlany	1	-	-	1	1	1	-	1	1	-
Kralovice	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1
Líté	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Loza	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Manětín	1	1	-	1	1	1	-	1	1	1
Mladotice	1	-	-	1	-	-	-	1	1	-
Mrtník	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Nečtiny	1	-	-	1	1	-	-	1	1	1
Obora	1	-	-	1	-	1	-	1	1	1
Pastuchovice	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pláně	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Plasy	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1
Potvorov	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Rybnice	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Sedlec	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Slatina	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Studená	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Štichovice	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Tis u Blatna	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Velečín	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Všehrdy	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Výrov	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Vysoká Libyně	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-
Žihle	1	-	1	1	-	1	-	1	1	-

Zdroj: Český statistický úřad

Příloha 6. Počet příjemců důchodů v okresech Plzeňského kraje k 31.12. daného roku

Území (okres/kraj)		Příjemci starobního důchodu	Z toho	Příjemci invalidního důchodu	Z toho s invaliditou			Příjemci všech druhů důchodu
			s předčasným důchodem		3.stupně	2.stupně	1.stupně	
2010	**Plzeňský kraj**	**124 922**	**27 834**	**25 713**	**14 422**	**3 032**	**8 259**	**155 168**
	Domažlice	12 741	3 042	2 854	1 555	388	911	16 042
	Klatovy	19 743	5 276	4 655	2 847	467	1 341	25 106
	Plzeň-jih	13 124	3 071	3 339	2 033	419	887	16 896
	Plzeň-město	43 145	8 734	6 695	3 717	825	2 153	51 289
	Plzeň-sever	**15 716**	**3 855**	**2 911**	**553**	**340**	**1 018**	**19 248**
	Rokycany	10 812	2 228	2 153	1 231	221	701	13 395
	Tachov	9 641	1 628	3 106	1 486	372	1 248	13 192
2019	**Plzeňský kraj**	**134 191**	**39 180**	**25 489**	**11 241**	**5 137**	**9 111**	**162 774**
	Domažlice	14 059	4 520	3 232	1 536	764	932	17 677
	Klatovy	21 044	7 334	4 973	2 440	962	1 571	26 504
	Plzeň-jih	14 324	4 467	2 933	1 212	613	1 108	17 578
	Plzeň-město	45 065	11 543	5 794	2 526	1 107	2 161	51 869
	Plzeň-sever	**17 387**	**5 443**	**3 167**	**1 352**	**636**	**1 179**	**20 930**
	Rokycany	11 345	3 277	2 560	1 020	512	1 028	14 163
	Tachov	10 967	2 596	2 830	1 155	543	1 132	14 053

Zdroj: ČSSZ

Příloha 7. Struktura příjemců PnP v I. stupni v letech 2017-2019

Stupeň závislosti		I.											
Rok	pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
	věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2017	POÚ Kralovice	5	5	12	11	11	16	9	22	3	13	0	0
	POÚ Manětín	2	2	2	3	8	5	4	11	0	11	0	0
	POÚ Plasy	2	5	6	10	5	7	8	19	8	8	0	1
	SO ORP Kralovice	**9**	**12**	**20**	**24**	**24**	**28**	**21**	**52**	**11**	**32**	**0**	**1**
	Plzeňský kraj	363	245	602	544	407	559	333	1 080	227	840	11	21
2018	POÚ Kralovice	5	4	13	8	15	14	7	21	5	13	0	1
	POÚ Manětín	0	2	2	2	7	4	4	9	0	9	0	0
	POÚ Plasy	5	9	5	11	9	8	10	19	6	8	0	0
	SO ORP Kralovice	**10**	**15**	**20**	**21**	**31**	**26**	**21**	**49**	**11**	**30**	**0**	**1**
	Plzeňský kraj	359	249	604	516	428	570	317	1 064	222	766	9	26
2019	POÚ Kralovice	6	4	14	7	11	15	8	27	5	14	0	2
	POÚ Manětín	0	2	1	2	5	4	6	7	1	5	0	0
	POÚ Plasy	5	7	5	12	11	11	8	19	7	10	0	0
	SO ORP Kralovice	**11**	**13**	**20**	**21**	**27**	**30**	**22**	**53**	**13**	**29**	**0**	**2**
	Plzeňský kraj	391	261	605	519	448	570	324	1 089	209	735	6	31

Zdroj: MPSV ČR

Příloha 8. Struktura příjemců PnP v II. stupni v letech 2017-2019

Stupeň závislosti		II.											
Rok	pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
	věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2017	POÚ Kralovice	8	7	12	8	11	14	10	21	13	24	0	1
	POÚ Manětín	2	0	7	2	2	1	3	1	0	3	0	0
	POÚ Plasy	11	2	9	9	8	12	8	20	14	22	0	0
	SO ORP Kralovice	**21**	**9**	**28**	**19**	**21**	**27**	**21**	**42**	**27**	**49**	**0**	**1**

	Plzeňský kraj	398	181	869	617	534	558	461	1 252	347	1 252	19	66
2018	POÚ Kralovice	6	8	15	12	9	13	10	18	15	21	0	4
	POÚ Manětín	2	0	5	2	3	0	3	2	0	2	0	0
	POÚ Plasy	11	2	10	11	7	12	7	24	15	24	0	2
	SO ORP Kralovice	**19**	**10**	**30**	**25**	**19**	**25**	**20**	**44**	**30**	**47**	**0**	**6**
	Plzeňský kraj	407	192	841	637	560	588	502	1 305	372	1 204	20	79
2019	POÚ Kralovice	8	8	14	14	13	15	10	19	10	19	0	4
	POÚ Manětín	2	0	6	2	4	0	2	7	1	5	0	0
	POÚ Plasy	10	4	12	13	12	12	11	26	13	22	1	2
	SO ORP Kralovice	**20**	**12**	**32**	**29**	**29**	**27**	**23**	**52**	**24**	**46**	**1**	**6**
	Plzeňský kraj	411	194	819	618	580	642	539	1 342	360	1 220	28	75

Zdroj: MPSV ČR

Příloha 9. Struktura příjemců PnP v III. stupni v letech 2017-2019

Stupeň závislosti		**III.**											
Rok	**pohlaví**	**muž**	**žena**	**muž**	**žena**	**muž**	**žena**	**muž**	**žena**	**muž**	**žena**	**muž**	**žena**
	věk	**0-17 let**		**18-64 let**		**65-74 let**		**75-84 let**		**85-94**		**95 let a více**	
2017	POÚ Kralovice	4	2	11	9	6	8	9	17	3	24	0	2
	POÚ Manětín	3	1	4	2	3	4	0	4	0	5	0	0
	POÚ Plasy	3	5	5	4	8	6	6	10	2	8	1	2
	SO ORP Kralovice	**10**	**8**	**20**	**15**	**17**	**18**	**15**	**31**	**5**	**37**	**1**	**4**
	Plzeňský kraj	239	109	686	498	397	363	405	744	284	1 023	10	83
2018	POÚ Kralovice	6	2	15	9	4	7	11	17	5	24	0	0
	POÚ Manětín	3	1	3	2	4	3	1	3	0	5	0	0
	POÚ Plasy	5	3	5	4	6	6	4	8	3	9	0	2
	SO ORP Kralovice	**14**	**6**	**23**	**15**	**14**	**16**	**16**	**28**	**8**	**38**	**0**	**2**
	Plzeňský kraj	248	112	720	508	425	396	440	804	334	1 040	16	99
2019	POÚ Kralovice	5	1	17	5	4	10	9	14	6	27	0	1
	POÚ Manětín	3	1	6	2	4	2	2	4	0	5	0	0
	POÚ Plasy	5	4	4	3	9	8	8	11	2	12	0	2
	SO ORP Kralovice	**13**	**6**	**27**	**10**	**17**	**20**	**19**	**29**	**8**	**44**	**0**	**3**
	Plzeňský kraj	261	119	718	514	435	437	497	811	333	1 092	17	103

Zdroj: MPSV ČR

Příloha 10. Struktura příjemců PnP v IV. stupni v letech 2017-2019

Stupeň závislosti		**IV.**											
Rok	**Pohlaví**	**muž**	**žena**	**muž**	**žena**	**muž**	**žena**	**muž**	**žena**	**muž**	**Žena**	**muž**	**žena**
	Věk	**0-17 let**		**18-64 let**		**65-74 let**		**75-84 let**		**85-94**		**95 let a více**	
2017	POÚ Kralovice	3	1	6	2	3	1	3	5	5	8	0	1
	POÚ Manětín	1	0	3	0	1	0	2	1	0	2	0	1
	POÚ Plasy	4	2	5	4	2	3	3	11	5	10	0	1
	SO ORP Kralovice	**8**	**3**	**14**	**6**	**6**	**4**	**8**	**17**	**10**	**20**	**0**	**3**
	Plzeňský kraj	159	112	450	326	172	164	199	423	152	659	8	95
2018	POÚ Kralovice	4	2	6	2	4	2	2	6	4	7	0	0
	POÚ Manětín	1	0	4	0	2	0	3	2	0	2	0	0
	POÚ Plasy	4	1	4	3	0	4	2	8	4	9	1	1
	SO ORP Kralovice	**9**	**3**	**14**	**5**	**6**	**6**	**7**	**16**	**8**	**18**	**1**	**1**
	Plzeňský kraj	158	105	445	328	178	170	215	445	156	669	13	107
2019	POÚ Kralovice	4	2	5	4	3	3	4	9	2	5	1	2
	POÚ Manětín	1	1	3	2	3	0	1	2	0	2	0	0
	POÚ Plasy	2	1	5	3	0	3	1	8	6	7	0	6
	SO ORP Kralovice	**7**	**4**	**13**	**9**	**6**	**6**	**6**	**19**	**8**	**14**	**1**	**8**

	Plzeňský kraj	156	113	467	354	201	158	228	455	170	712	6	116

Zdroj: MPSV ČR

Příloha 11. Rozdělení držitelů průkazů pro zdravotně postižené dle věkových skupin

Věk	Druh průkazu	Trvalá adresa držitele											
		2017				2018				2019			
		POÚ Kralovice	POÚ Manětín	POÚ Plasy	**ORP Kralovice**	POÚ Kralovice	POÚ Manětín	POÚ Plasy	**ORP Kralovice**	POÚ Kralovice	POÚ Manětín	POÚ Plasy	**ORP Kralovice**
0-7 let	**TP**	0	0	0	**0**	0	0	1	**1**	0	0	1	**1**
	ZTP	2	1	0	**3**	2	0	0	**2**	0	1	2	**3**
	ZTP/P	1	0	3	**4**	1	0	4	**5**	3	0	2	**5**
	Celkem	**3**	**1**	**3**	**7**	**3**	**0**	**5**	**8**	**3**	**1**	**5**	**9**
8-17 let	**TP**	3	0	2	**5**	2	0	2	**4**	0	0	0	**0**
	ZTP	3	1	1	**5**	0	1	1	**2**	2	1	3	**6**
	ZTP/P	11	3	12	**26**	12	3	9	**24**	13	4	8	**25**
	Celkem	**17**	**4**	**15**	**36**	**14**	**4**	**12**	**30**	**15**	**5**	**11**	**31**
18-64 let	**TP**	17	4	8	**29**	20	4	9	**33**	21	2	9	**32**
	ZTP	55	16	55	**126**	55	14	51	**120**	60	13	47	**120**
	ZTP/P	38	11	18	**67**	37	10	20	**67**	40	12	21	**73**
	Celkem	**110**	**31**	**81**	**222**	**112**	**28**	**80**	**220**	**121**	**27**	**77**	**225**
65-84 let	**TP**	6	3	4	**13**	8	4	4	**16**	10	5	7	**22**
	ZTP	88	31	82	**201**	92	32	86	**210**	107	33	96	**236**
	ZTP/P	21	3	16	**40**	21	5	19	**45**	23	6	18	**47**
	Celkem	**115**	**37**	**102**	**254**	**121**	**41**	**109**	**271**	**140**	**44**	**121**	**305**
85 a více let	**TP**	1	0	1	**2**	2	0	1	**3**	4	0	1	**5**
	ZTP	24	4	23	**51**	22	5	26	**53**	23	8	31	**62**
	ZTP/P	9	3	9	**21**	9	3	11	**23**	11	3	13	**27**
	Celkem	**34**	**7**	**33**	**74**	**33**	**8**	**38**	**79**	**38**	**11**	**45**	**94**
Celkový úhrn		**279**	**80**	**234**	**593**	**283**	**81**	**244**	**608**	**317**	**88**	**259**	**664**

Zdroj: MPSV (OKStat)

12. Seznam zkratek

CpKP ZČ – Centrum pro komunitní práci západní Čechy
ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení
ČOV – Čistička odpadních vod
ČR – Česká republika
ČSÚ – Český statistický úřad
DnB – Doplatek na bydlení
DDM – Dům dětí a mládeže
DPS – Dům s pečovatelskou službou
EU – Evropská unie
KPSS – Komunitní plánování sociálních služeb
MAS – Místní akční skupina
MF ČR – Ministerstvo financí ČR
MOP – Mimořádná okamžitá pomoc
MPSV ČR – Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŠ – Mateřská škola
MŠMT ČR – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MÚ – Městský úřad
ORP – Obec s rozšířenou působností (obec III. typu)
OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OZP – Osoba se zdravotním postižením
p.o. obce/města/kraje – Příspěvková organizace obce/města/kraje
POÚ – Obec s pověřeným obecním úřadem
PnB – Příspěvek na bydlení
PnP – Příspěvek na péči
PnŽ – Příspěvek na živobytí
SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností (obec III. typu)
SO POÚ – Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem (obec II. typu)
SVP – Speciální vzdělávací potřeby
školská p.o. – Školská právnická osoba
TP – Těžké postižení
UIV – Ústav Pro Informace Ve Vzdělávání
ÚP – Úřad práce
ÚP ČR – Úřad práce České republiky
ZTP – Zvlášť těžké postižení
ZTP/P – Zvlášť těžké postižení/průvodce
ZŠ – Základní škola

13. Použité zdroje

Český statistický úřad

Územně identifikační registr

Územně analytické podklady ORP Kralovice, Úplná aktualizace, dostupné zde: http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/orp-kralovice-2016/

www.dolni-strela.cz

www.mikroregion-kralovicko.cz

www.mas-svetovina.cz

www.nectiny.cz

www.mrtnik.cz

www.krasov.krajzivychvod.cz

Ministerstvo vnitra ČR

Analýza dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb v Plzeňském kraji 2018

Statistická ročenka Plzeňského kraje 2019

Úřad práce ČR

https://www.statistikaamy.cz/2020/09/15/nezamestnanost-prizmatem-centra-a-periferie

Exekutorská komora ČR

http://www.kralovice.mapplzensko.cz/o-projektu.php

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Rejstřík škol a školských zařízení

Odbor školství a obecní živnostenský úřad MÚ Kralovice

http://katalogpo.upol.cz/socialni-znevyhodneni/1-vymezeni-terminu-socialni-znevyhodneni/1-1-definice-socialniho-znevyhodneni/

www.sskralovice.cz

www.gsplasy.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Česká správa sociálního zabezpečení

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Kralovice

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Sál L., Lang P., Kopecká Z., *Rozsah sociálního vyloučení v Plzeňském kraji*, Agentura pro sociální začleňování, červenec 2020

Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC,s.r.o., 2015

Dotazníkové šetření 2020, 2021